

DERATEL

Losse nummers € 5,-

43^e jaargang / kwartaalblad - nummer 3 / september 2022

Historische Kring Huizen

In dit nummer

In dit herfstnummer van de Ratel beginnen we met een artikel over de Kalkovens. Het bijzondere gebouw heeft vaker aandacht gekregen, maar nu kijken we er toch weer met een aparte blik naar. We ontvingen een aantal glasnegatieven met foto's, waarschijnlijk uit de jaren '20 van de vorige eeuw. De Kalkovens waren een aantal jaren in gebruik en een anonieme fotograaf nam de moeite om het gebouw vast te leggen en foto's te maken van het werk op het terrein. Deze afbeeldingen van deze bijzondere negatieven en van de gebruikte fototechniek delen wij met u.

De E. Ludenstraat is een lange straat in het dorp met een grote geschiedenis. Dick Kos laat in het derde artikel over deze straat weer zien dat tussen de bewoners een grote gemeenschapszin bestond. Invloeden van buiten bereikten het dorp en zoiets moderns als een tomaat werd als groente geïntroduceerd. Invloeden er ook toe leidden dat de deur van de binnenplaats 's nachts op slot ging. Het is een mooi beeld van de veranderingen.

In januari van dit jaar overleed Hansje Dol. Als onderwijzeres kwam zij in Huizen wonen aan de Hellingstraat. Zij was zeer actief in de Stichting Behoud het Oude Dorp en heeft er met haar inzet voor gezorgd dat bepaalde panden niet gesloopt zijn. Haar eigen huis wordt nu waarschijnlijk een museum. Een bijzonder verhaal over een bijzondere vrouw.

Afgelopen seizoen werd de SV Huizen kampioen in de uitwedstrijd tegen de Zuidvogels. Klaas Vos beschrijft in een humorvolle stijl de wedstrijd tussen de twee topclubs van Huizen: 'Kampioen bij de vijand'. Wist u dat het al eerder voorkwam dat in de laatste wedstrijd van het seizoen beslist werd of Huizen of Zuidvogels kampioen werd?

Op 22 september is er een ledenavond van de Historische Kring Huizen in Gebouw Prinses Irene. Op de avond zal historicus Aaldrik Herman vertellen over de SD inval in oktober 1943, waarbij de SD in 8 woningen in Huizen binnenviel en onderduikers vastnam. Op de bestuurspagina leest u meer over het interessante programma en de andere activiteiten van de Historische Kring.

Vanzelfsprekend trakteren we u ook weer op het Huizer dialect en op foto's hoe het vroeger was in het dorp. Namens de redactie wensen wij u een goudkleurige herfst toe.

Frits Egmond

Colofon

HISTORISCHE KRING HUIZEN

Op onze website vindt u alle (actuele) informatie over onze vereniging: www.historischekringhuizen.nl
Postadres : Schaepmanlaan 4, 1272 GJ Huizen
Telefoon : 035 - 694 75 98
E-mail : info@historischekringhuizen.nl

• Bestuur

Ewoud Doyer (voorzitter), telefoon: 035 - 695 10 17
Rienko Verboon (penningmeester)
Pernelle Kriek-Kruijmer (secretaris)
Klaas Schipper

• Redactie

Frits Egmond (hoofdredacteur)
Rob de Slegte
Wendy van Noppen (correcties/advies)
E-mail: ratel@historischekringhuizen.nl

• Archief

Achterbaan 82 (Het Huizer Museum), 1272 TZ Huizen
Geopend op maandag van 09.15 - 14.00 uur,
m.u.v. de eerste maandag van de maand.

• Ledenadministratie

Rienko Verboon
penningmeester@historischekringhuizen.nl

RATEL

De Ratel is een uitgave van de Historische Kring Huizen, en verschijnt vier keer per jaar in de maanden maart, juni, september en december. De inhoud valt onder verantwoordelijkheid van de redactie, afgezien van de bestuursmededelingen.

Het **lidmaatschap** bedraagt per jaar minimaal € 17,50 per persoon of € 20,- per gezin of voor een organisatie. Voor leden in het buitenland geldt een toeslag. Het lidmaatschap gaat in per 1 januari. De reeds verschenen nummers van de Ratel van de lopende jaargang worden toegezonden. Het lidmaatschap wordt automatisch verlengd, tenzij voor 1 december schriftelijk bericht van opzegging is ontvangen bij het secretariaat.

IBAN: NL50 RABO 0329 9603 69, t.n.v. Historische Kring Huizen

Losse nummers (€ 5,-) van de Ratel zijn verkrijgbaar bij de museumwinkel van Het Huizer Museum, boekhandel De Echo of bij de secretaris.

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie.

Drukwerk : Drukkerij J. Bout & Zn. te Huizen
Jaarindex : F. Schraverus
ISSN 1571-0130

© 2022 HKH

**KOPIJ voor de volgende Ratel graag
uiterlijk 7 november 2022 insturen naar:
ratel@historischekringhuizen.nl**

De Ratel Gaet

Op 16 juni beleefden wij een fantastische avond met ruim 165 bezoekers/deelnemers in de Nieuwe Kerk rond het thema '70 jaar Molukkers in Huizen'. Een bonte aaneenschakeling van muziek, lezing, tekstvoordracht, zang, klederdrachtshow en een indrukwekkend afsluitend toneelstuk over Kamp Almere. Het 'liep wat uit, maar dan heb je ook wat' was een meer gehoorde na-bespiegeling. Met veel dank aan Max Watimena en zijn uitgebreide groep ondersteuners.

Daarna was op 18 juni de inmiddels traditionele fietstocht 'Sporen uit het verleden' langs de villawijken, onder leiding van Jan Rebel, weer goed bezet en succesvol.

Op 2 juli stond de HKH met een kraam op het uitgebreide Oldtimer Festival op het industrieterrein rondom de Krachtcentrale. Wij kregen veel toeloop, voor onder andere een unieke replica van een Huizer hondenkar op ware grootte, klederdracht en een uitgebreide display van informatie over de Gooische Stoomtram.

Op 15 juli hielpen wij het Huizer Museum in een multiculturele show met in het oog springende Huizer klederdracht ondersteuning bij de opening van een nieuwe tentoonstelling waarin naast de 'Zuiderzeegezichten' schilderijen van Anthonie Pieter Schotel, in Huizen ondergebrachte Oekraïense vluchtelingen/kunstenaars de ruimte hebben gekregen om hun werk en foto's over de Oekraïne aan Huizers te tonen.

Onze Klederdrachtgroep heeft het visfestijn van de Rotary Club en de 2e Open Botterdag op 17 en 18 juni opgeluisterd en presentaties gegeven op de klederdracht evenementen in Spakenburg en Schagen.

Katharina Grosser is gestart met haar informatieronde over de langere termijnvisie van de HKH. Zij heeft eerst intern HKH'ers gesproken en interviewt nu externe HKH-relaties en aangrenzende organisaties. In september/oktober hopen wij er conclusies uit te kunnen trekken. En dat dan hopelijk aansluit bij de ingewikkelde, nog almaar lopende, discussie over de toekomst van het Huizer Museum en de invulling van de rol die daarbij voor de HKH past als Huizer Erfgoed organisatie, inclusief de bijbehorende nu veel te krappe huisvesting.

Daarnaast speelt ook dat we steeds pregnanter merken dat een aantal van onze dierbare, zeer actieve, vrijwilligers en bestuursleden waarop onze HKH-organisatie draait, ouder wordt en minder energie kan en wil geven aan onze organisatie. Er is wel aanwas van nieuwe vrijwilligers maar te weinig om al onze standaard werkzaamheden overeind te houden, laat staan de ambities om nieuwe activiteiten op te pakken, c.q. van wegvallende organisaties over te nemen, in te vullen. Ik hoop, of dring eigenlijk aan, dat u de separate oproep naar vrijwilligers en bestuursleden in deze Ratel (pagina 7) leest en ons helpt om de gaten te vullen. Met uw eigen inbreng of proactief door mensen aan te dragen die u kent. Wij maken ons ernstig zorgen over de continuïteit van de HKH-activiteiten!

Maar nu eerst ook deze prachtige nieuwe Ratel lezen en het programma voor de komende maanden tot u nemen. Met rondleidingen en twee veel belovende Lezingavonden: op 22 september een mengelmoes van 1943 W.O. II Huizer SD inval drama en tijdsbeeld van menselijke hulp en daarna zowel toneel als poëzie in het Huizer dialect. Op de 24 november lezingavond proberen wij een uitgebreide Huizer kerkhistorie te presenteren in een boeiend avondprogramma. Maar daarvoor is nog veel werk te verzetten, hopelijk met 'nieuwe' vrijwilligers daaromheen. Veel plezier!

Ewoud Doyer
Voorzitter Historische Kring Huizen,
namens het voltallig bestuur

Inhoudsopgave september 2022

De Ratel Gaet.....	1
De Huizer kalkovens.....	3
Toen en Nu.....	6
Historische Kring Avond – donderdag 22 september 2022.....	7
Oproep voor actieve vrijwilligers voor de HKH.....	7
Frits Bolkestein en Huizen.....	8
Werkgroep Huizer Dialect.....	10
Over klokken en hun klepels - deel 2.....	12
Omgeving E. Ludenstraat tot aan Vijfhoekstraat - deel 3.....	17
Sporen in het bos - deel 2.....	22
Hansje Dol laat monument na.....	24
Tekening Henk Bout.....	26
Column.....	26
De Bolder wordt 50 jaar	27
Kampioen bij de ‘vijand’.....	29
Herkent u dit nog?.....	31
Rondleidingen Melkerij Hofstede Oud-Bussem.....	31
Ontvangen schenkingen.....	32

Activiteiten Historische Kring Huizen 2022

- 10 september - Open monumentendag | Fietstocht met uitleg langs 5 kerken**
(Oude Kerk, Nieuwe Kerk, Vituskerk, Ichtuskerk, de Engel).
Starttijden: 10.30 en 12.30 uur. Verzamelen bij ingang Oude Kerk.
Opgeven: info@historischekringhuizen.nl
- 10 september - Open monumentendag | Rondleiding op de Oude Begraafplaats door Jan Veerman**
Start 15.00 uur. Verzamelen voor de aula, Prins Bernardplein 1, 1272 DD Huizen
- 16 en 30 sept. - Rondleiding om Hofstede Oud Bussem**
Start 15.30 uur. Vooraf aanmelden op info@historischekringhuizen.nl
Zie uitgebreide beschrijving op pagina 31.
- 22 september - Historische Kring-avond (zie pagina 7)**
- Feiten en beleving van een SD inval in Huizen in oktober 1943
- Huizer Dialect; een toneelstuk en een gedicht
- 24 november - Ledenavond**
Voorlopig thema: Historie kerk en kerkgenootschap van Huizen
Details nog nader te publiceren

Check vooraf altijd even de actuele informatie over de activiteiten op www.historischekringhuizen.nl

De Huizer kalkovens

De Historische Kring Huizen ontvangt regelmatig schenkingen van objecten die iets uit de geschiedenis van Huizen vertegenwoordigen. Op de vaste pagina Schenkingen achterin de Ratel leest u hoe gevarieerd de objecten zijn die wij ontvangen. In de afgelopen maanden hebben wij van de heer J.M.A. Dijkman een doosje met vijf dry plate-negatieven ontvangen, glasplaatjes waarop de Huizer kalkovens vastgelegd zijn.

Als ik het doosje open en de glazen negatieven voorzichtig tegen het licht houdt, zie ik niet alleen de al veelvuldig gefotografeerde buitenkant, de karakteristieke ovens, maar ook foto's van het terrein. Een arbeider duwt een wagon naar de transportband, wagons met kalk en kalkzandsteen dat in loodsen ligt te drogen. Het ziet er oud en origineel uit. Toch moeten de foto's na 1918 gemaakt zijn. De eerste drie torens werden toen gebouwd, de vierde volgde in 1920.

In het doosje vind ik ook twee beschreven ringbandblaadjes, tot een klein vierkantje gevouwen opdat het ook in het doosje zou passen. Op de blaadjes staat een korte uitleg per negatief wat erop staat, met nog wat extra informatie over kalkovens in het algemeen. De tekst is na 1989 geschreven, want de afbraak van de ovens wordt genoemd. Het papier heeft door de opgevouwen dikte voor de glasplaatjes ook als bescherming gediend, want zo werd de ruimte in het doosje opgevuld en konden de negatieven niet tegen elkaar bewegen en misschien beschadigd raken.

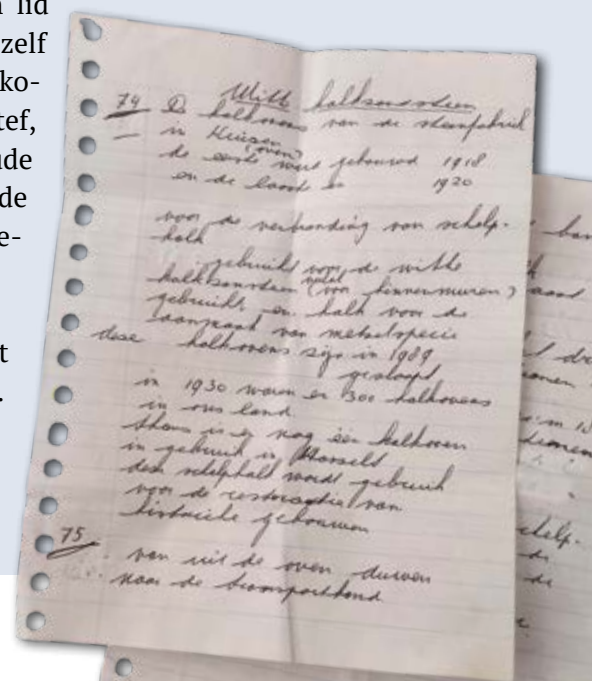
De negatieven zijn de moeite waard om te bekijken. Op de volgende pagina's ziet u afdrukken van de vijf negatieven en de tekst van de ringbandblaadjes. In een kader leest u over de dry plate-fotografie, de techniek waarmee de foto's gemaakt zijn.

Het begin van de geschiedenis van de Huizer kalkovens moeten we zoeken aan het begin van deze eeuw. De broers Stef en Henk Vos waren werkzaam in de aanne-merij. Daarin zagen ze echter geen goede toekomstperspectieven en ze zochten naar een ander middel van bestaan. Hun oog viel op de schelpbrandrij. Een in Naarden gelegerde soldaat uit Overijssel, Frens Vossenbergh, hielp de gebroeders Vos bij het ontwikkelen van de plannen. Frens was van beroep schelpbrander en kwam daarom bij de gebroeders Vos werken.

Het principe van de schelpbrandrij was betrekkelijk eenvoudig. Grondstof voor de ovens waren de schelpen. Deze schelpen werden door speciale schelpenzuigers langs de eilanden en langs de kust van de zandbanken weggehaald. Dit gebeurde in opdracht van een schelpkalkcombinatie, waarvan de Huizers geen lid waren. Ze moesten dus zelf aan de schelpen zien te komen. Een van de broers, Stef, vond in Harlingen een oude schelpenzuiger, waardoor de schelpen ook in Huizen terecht konden komen.

Onderin de oven werd het vuur aangemaakt met turf. Later maakte deze brandstof plaats voor antraciet

De twee beschreven ringbandblaadjes uit het doosje.

en cokes. Via een deur in de oven op ongeveer 5,5 meter hoogte werd het mengsel van schelpen en turf op het vuur gegooid, waar de hitte opliep tot tussen de 1000 en 1200 graden Celsius. Als de schelpen uitgebrand waren, werden ze onder uit de ovens gehaald en naar het naastgelegen blus- of les-huis gebracht. Daar werden ze geblust met water. Door de chemische reactie die ontstond, vielen de schelpen in kalk uiteen.

Het poeder werd zestig jaar lang gebruikt in de bouw, maar in de jaren zeventig ging men in de bouw andere materialen gebruiken. De ovens werden in 1973 buiten werking gesteld. In 1981 heeft de firma Vos de torens nog gerestaureerd om het verval van de torens te voorkomen. Vanuit de Historische Kring hebben de heren Vos voor deze actie waardering ontvangen in de vorm van een oorkonde. Uiteindelijk werd in 1988 toch tot afbraak besloten en de ovens werden in januari 1989 afgebroken.

Maar het historische, industriële object stond ondertussen wel op de provinciale monumentenlijst. Dit betekende dat de stenen van de ovens bewaard moesten blijven. Ze werden opgeslagen op de gemeentelijke werf totdat een nieuwe bestemming zou zijn gevonden.

En dat is gelukkig gebeurd, op een iets andere plek dan vroeger. Projectontwikkelaar Horex Business uit Muiden heeft de kalkovens herbouwd, met een bijdrage van twee ton van de provincie Noord-Holland en de toezegging dat de gemeente Huizen de zorg en de kosten draagt voor de ontwikkeling van het omringende havengebied.

74

75

76

77

78

TEKST RINGBANDBLAADJES:

Witte kalkzandsteen

Nr. 74 - De kalkovens van de steenfabriek in Huizen, de eerste oven werd gebouwd in 1918 en de laatste in 1920, voor de verbranding van schelpkalk; gebruikt voor de witte kalkzandsteen, (veelal) (voor binnenmuren) gebruikt en kalk voor de aanmaak van metselspecie. Deze kalkovens zijn in 1989 gesloopt. In 1930 waren er 300 kalkovens in ons land. Thans is er nog één kalkoven in gebruik in Hasselt. Deze schelpkalk wordt gebruikt voor de restauratie van historische gebouwen.

Nr. 75 - Vanuit de oven duwen naar de transportband.

Nr. 76 - Via de transportband naar beneden.

Nr. 77 - De volle kalkwagons met kluitkalk¹ naast de steenloodsen.

Nr. 78 - In de loodsen het drogen van de kalkzandsteen.

In die tijd waren er zo'n 18 fabrieken voor kalkzandstenen.

De meeste fabrieken en schelpbranderijen lagen langs de kustlijn v/a Noordzee en de toenmalige Zuiderzee voor de makkelijke aanvoer en afvoer.

In 1928 werd in Maastricht een portlandcementfabriek² gesticht, De ENCI, Eerste Nederlandse Cement Industrie.

Pannebier is het feestje op een bouwwerk dat gevierd wordt bij het bereiken van het hoogste punt, oftewel als de pannen op het dak liggen. Om dat te vieren wordt een biertje gedronken. In het oosten van het land gaat dat vaak samen met het eten van een worstebroodje.

¹) Uitleg

"Kluitkalk staat tegenover poederkalk. Deze is fijngemalen en „droog gebluscht“, dat is: met de berekende hoeveelheid water, die juist voldoende is, om de kalk te blussen." Bron: ENCIE.

²) Toelichting

"De Nederlandsche Portland-Cementfabriek was een van de twee cementfabrieken in Vijlen in de Nederlandse gemeente Vaals. (...) Men gebruikte de Kalksteen van Vijlen uit de Vijlenberg voor de productie van het cement. De winning van dit kalksteen vond eerst in een open groeve plaats die op het fabrieksterrein lag, maar sinds 1877 ging men over op de winning van kalksteen in ondergrondse tunnels." Bron: Wikipedia. De ENCI kocht de Portland-Cementfabriek.

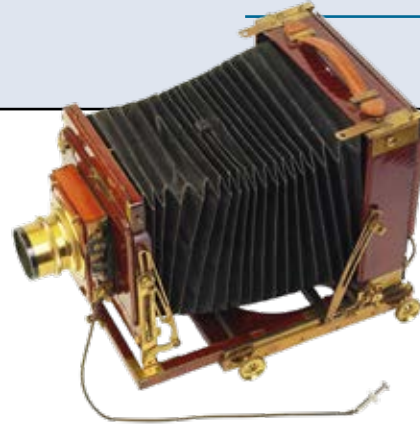
Dry plate-fotografie

De glazen negatieven zitten in een doosje van de The Imperial Dry Plate Company Co. Een Dry plate, is er dan ook een Wet plate? Ja inderdaad, het zijn fototechnieken en de Wet plate-fotografie is de voorloper van de Dry plate-fotografie.

“De Wet plate-fotografie is ontwikkeld door de Britse fotograaf Frederick Scott Archer. In het proces van de wet plate-fotografie werden glasplaatjes eerst bedekt door een dun laagje collodium. Deze met collodium bedekte glasplaatjes werden lichtsensitief gemaakt door een zilvernitraatoplossing, waarna ze direct in een camera werden overgebracht. De plaatjes moesten blootgesteld en ontwikkeld worden terwijl ze nat waren, wat voor een enorme tijdsdruk voor de fotograaf zorgde.”

“Het proces voor de dry plate-fotografie is uitgevonden door Dr. Richard L. Maddox in 1871. Net zoals bij het wet plate-proces worden glazenplaatjes gebruikt, maar zij worden lichtsensitief gemaakt met behulp van gelatine en zilverbromide in plaats van een zilvernitraatoplossing. Doordat bij deze techniek de plaatjes niet nat moesten zijn tijdens de blootstelling en ontwikkeling, was er ook geen tijdsdruk meer. Bovendien kon men de droge, kant-en-klare plaatjes ook gewoon kopen en relatief lang bewaren.”¹

In Engeland was het de emulsiechemicus, Joseph J. Acworth, die samenwerkte met Alfred Harman aan de Universiteit van Erlangen, Duitsland. Acworth ging terug naar Engeland en bouwde een laboratorium, dat de Imperial Dry Plate Company werd. Alfred Harman stichtte het bedrijf Ilford. De kwa-

liteit van de door Imperial geproduceerde producten schijnt uitzonderlijk hoog te zijn geweest. Aan het einde van WO I werd Imperial overgenomen door Ilford, maar bleef onder zijn eigen naam producten verkopen.²

Een doosjes negatieven

Een glasplaatje is net een filmnegatief, maar dan op glas, niet op film. De zwart-wit filmnegatiefplaat wordt in het donker ontwikkeld in filmontwikkelaar, net zoals een filmnegatief. Nadat het negatief is verwerkt, gewassen en gedroogd, is de glasplaat een negatief waarmee foto's kunnen worden afgedrukt. Het wordt op een stuk fotopapier gelegd en licht wordt toegelaten om het papier door het negatief te belichten. Dan wordt de afdruk ontwikkeld, gefixeerd, gewassen en gedroogd. Dit is de uiteindelijke afdruk.

De fotograaf die het doosje glasplaatje kocht, kocht dus 'een aantal negatieven', lege glasplaatjes. De glasplaat ging in de camera en werd belicht. Op het doosje staan aanwijzingen van de fabrikant hoe de negatieven het beste ontwikkeld kunnen worden.

1) <http://mediawiki.arts.kuleuven.be/geschiedenisjapan>

2) <https://darkside.photography/using-old-plates/>

Toen en Nu - Zomerkade

Als deze Ratel verschijnt is de zomer al weer (grotendeels) voorbij. Hopelijk hebben we kunnen genieten van mooi zomerweer. Onderdeel daarvan kan zijn een dagje strand. In Huizen kan dat aan De Zomerkade.

Onderstaande tekst stond op 22 juli 2022 op de website van de gemeente Huizen:

Home > Toerisme en vrije tijd > Een dagje uit in Huizen > De Zomerkade

Vanaf recreatiepark Gooierhoofd tot aan de Zomerkade, bevindt zich het strand van Huizen aan het Gooimeer. Met een verscheidenheid aan horecagelegenheden, uiteraard met heerlijke terrassen! Het strand bestaat uit twee delen; de Zomerkade, met een heerlijk zandstrand en een licht aflopende waterlijn en het Gooiershoofd. Dit deel van het strand bestaat uit een groot grasveld en een deel zand aan het water. Er is een surfclub, een skatebaan, een basketbalveld en een volleybalveld. In de zomermaanden worden er diverse toernooien gehouden! Geniet van het schouwspel vanaf het terras! Vanaf de haven en het Nautisch kwartier wandelt u in een klein half uurtje naar de Zomerkade.

Geen woord over de vernieuwde Zomerkade die op 18 juni 2022 officieel werd geopend.

Vermoedelijk in 1983 werd er nog hard gewerkt aan de aanleg van de oude Zomerkade (foto: HKH-collectie B. Bout)

Waarschijnlijk in 1985 zien we in aanbouw zijnde bebouwing en waterfietsen. Wellicht een idee om dit weer te herintroduceren (foto: HKH-collectie B. Bout).

Van internet (www.ozzo.nl) komt onderstaande foto, met het uitzicht op de oude Zomerkade, vanuit een woning op vorige foto linksboven in aanbouw.

Tot slot een foto van een echte toevoeging aan de Zomerkade, de zwemsteiger in aanbouw op 22 mei 2022 (foto: Rienko Verboon).

Feiten en beleving van een SD invalreeks in Huizen in oktober 1943 & Huizer Dialect; een toneelstuk en een gedicht

Georganiseerd door de Historische Kring Huizen
In samenwerking met Historicus Aaldrik Hermans en toneelgroep 'Ontwaakt'

Lezing over een SD invalreeks in oktober 1943 waarbij in 8 Huizer woningen is binnengevallen en bewoners en onderduikers zijn opgepakt. Feiten en menselijke achtergronden.

Na de pauze het Huizer dialect: Kom weer eens genieten van Huizer dialect: Toneelstuk 'In de Wachtkamer' door toneelgroep 'Ontwaakt'. Een alledaagse situatie bij de dokter door 7 personen. Daarna gedicht 'Een nijwe auto'.

Plaats : Gebouw Prinses Irene, IJsselmeerstraat 5a, 1271 AA Huizen

Tijd : 20.00 tot ca. 22.15 uur. Deuren open om 19.30 uur. *Kom wel op tijd in verwachting van grote opkomst.*

Aanmelden : Vooraf via info@historischekringhuizen.nl

Entreegeld : Gratis voor leden HKH; niet leden € 4 (liefst contant; anders Tikkie of QR code)

Let op de HKH website voor eventuele last-minute wijzigingen en definitieve locatie

SD invalreeks 6/7 oktober 1943 door de beruchte SD-ers Willem Meindert Willemsen en Pieter Johan Faber uit Haarlem met afgedwongen ondersteuning door Huizer politie naar eerst 7 Huizer adressen en gedurende de avond ook een gelekt 8e adres. Feiten over de invallen en verhalen over de getroffen personen, om een beeld te scheppen van hoe het bij dergelijke invallen toeging en menselijke situaties van onderduikers en hun adresbieders.

Oproep voor actieve vrijwilligers voor de HKH

De Historische Kring Huizen heeft dringend nieuwe actieve vrijwilligers nodig. Hieronder ziet u een aantal gebieden waar wij versterking nodig hebben. Ziet u een werkgebied dat u aanspreekt, neemt u dan contact op met de voorzitter of andere bestuursleden, de hoofdredacteur van de Ratel of onze archiefcoördinator. De contactgegevens vindt u in het colofon van dit blad.

- Aanvullende bestuursfuncties; zowel bestaand (voorzitter, vice-voorzitter) als algemene bestuursleden die deeltaken overnemen van bestaande bestuursleden
- Organiseren jaarlijks uitje voor actieve vrijwilligers
- Organiseren van HKH-leden avonden met lezingen of presentaties
- Beheer verkoop van HKH-uitgaven bij winkels en zusterorganisaties
- Coördinatie van pers en digitale media berichten/oproepen van onze activiteiten
- Verbetering van digitalisering en openbaarheid van ons archief
- Archief werkzaamheden van diverse aard
- Coördinatie van HKH-activiteiten t.a.v. Huizer monumenten
- Uitzoekwerk t.a.v. recente historisch-onderzoek vragen
- Organiseren van bestaande en nieuwe rondleidingen/fietstochten
- Aanvulling van ons Ratel-redactie team
- Versterking of uitbreiding van de werkgroep Huizer Klederdracht
- Eventuele creatie van een klein onderhoud en rondleid groep voor de Oude Begraafplaats (in mogelijke samenwerking met de huidige actiegroep Oude Begraafplaats)

Frits Bolkestein en Huizen

Lang geleden al was het mij opgevallen hoeveel predikanten ons dorp heeft voortgebracht. Zoals de jeugdopleiding van Ajax op voetbalgebied, zo is blijkbaar ons dorp een bakermat van tot het ambt van predikant geroepen, de meeste van degelijk orthodoxe huize, maar ook van andersoortig hervormd, van gereformeerde komaf en christelijk gereformeerde signatuur.

‘Moeten we daar niet iets mee?’, legde ik Tony Grolle, een van de trouwe archivissen van onze Historische Kring, voor. Zij sloeg er op aan, zoals dat tegenwoordig heet, en enthousiast begonnen we aan een lijst van Huizer predikheren en een enkele predikvrouw. Tony verzorgde een Excel-bestand en dat laat zien dat we bijna de tachtig predikanten ‘aantikken’, ook al zo’n woord dat heden ten dage in zwang is. We proberen ook zoveel mogelijk extra informatie over hen die des zondags de toga omslaan te verzamelen.

De oudste die we vonden betreft Wichardus Killeweg, op 6 maart 1712 geboren en op 14 augustus 1778 in Hoorn overleden. Eveneens in de achttiende eeuw geboren is Phillipus Jacobus Resler (7 november 1765); hij overleed op Eerste Kerstdag 1827 in Maassluis. Uit de negentiende eeuw duiken er tot nu vier predikanten op.

Ten eerste Klaas van As, geboren op 27 juni 1879 en op 3 november 1932 in Rouveen overleden; hij ligt in Hilversum begraven. Ten tweede Jan van Amstel, over wie niet zo lang geleden een korte biografie verscheen; hij werd op 9 september 1885 geboren en op 17 juni 1980 in Huizen begraven. De derde betreft

Lambert Brasser, die het levenslicht zag op 31 mei 1898 en op 4 april 1976 in Rijssen werd begraven.

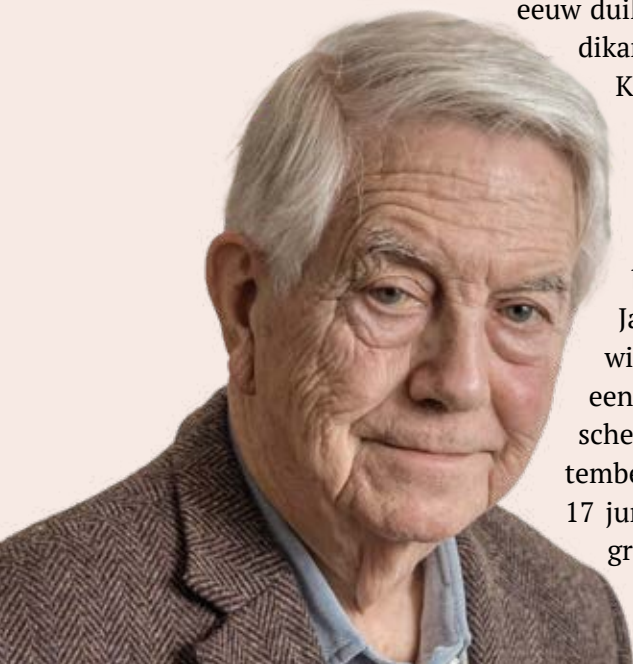
De vierde kent een naam die prikkelde tot nader onderzoek: Marinus Hendrik Bolkestein, op 2 december 1852 in ons dorp geboren en op 9 juli 1887 in Hilversum overleden. Hebben we hier te maken met een voorvader van de bekende oud-politicus van de VVD, Frits Bolkestein?

Spurwerk levert het volgende op. Marinus Hendrik was een zoon van Gerrit Bolkestein en de in Huizen geboren Lijsje Snijder.

De latere predikant had een oudere broer Klaas (1840-1918), getrouwd met Fijtje Haring en melkboer hier ter plaatse. Klaas en Fijtje kregen twee zoons: Hendrik (1877-1942), die zich ontwikkelde tot een belangrijk historicus aan de Universiteit Utrecht en Gerrit (1871-1956), die bekend werd als politicus en minister in het oorlogskabinet Gerbrandy.

Hendrik ‘gewoon’ Nicolaas, die het schopte tot burgemeester van Middelburg en Deventer.

Gerrits jongste zoon kreeg eveneens de naam Nicolaas en werd advocaat. En hij is de vader van Frits Bolkestein. En hiermee is niet alleen aangetoond dat de VVD-coryfee een predikant onder zijn voorgeslacht telt, maar dat zijn familie in Huizen wortel en oorsprong vindt, in elk geval voor een deel.

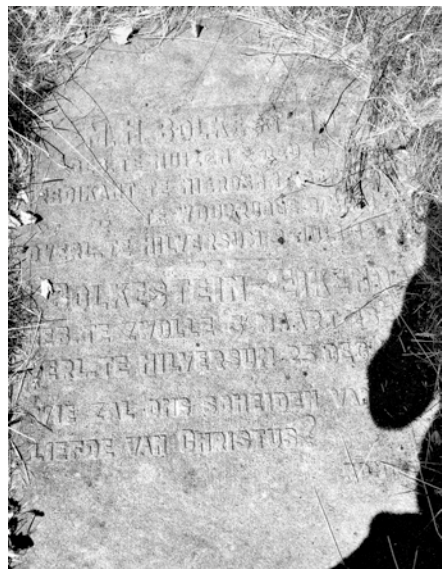

Frits Bolkestein.

Terug naar de predikant Marinus Hendrik. Ook hij bracht een Gerrit voort, die in Hierden op 27 juli 1883 werd geboren, van 1915 tot 1922 predikant in Katwijk was en op 18 november 1929 in Apeldoorn overleed. Van diens zoon Hendrik weet ik niet meer dan dat hij in 1916 werd geboren.

Na deze ontdekkende exercitie restte uiteraard nog de taak om het graf van de voorouder van Bolkestein te vinden. Het eeuwenoude kerkhof 'Gedenkt te sterven' is gemakkelijk te vinden: achter het voormalige raadhuis, thans museum van de omroepstad. En tegenover de toreningang van de Grote Kerk. De begraafplaats werd in 1793 geopend, twee jaar voordat begraven in de kerk verboden werd. De laatste die er officieel een laatste rustplaats vond (4 januari 1940) was ds. W.J. van Lokhorst. Het oudste graf is van een telg uit het adellijke geslacht Dedel.

Later zijn monumenten aangebracht die te maken hebben met W.O.II: een stuk puin uit het gebombardeerde Rotterdam; een steen uit Mauthausen meegenomen door Bill Minco die dat ver-

Grafsteen Marinus Hendrik Bolkestein.

Gerrit Bolkestein is van grote betekenis geweest voor vernieuwingen in het onderwijs in de twintigste eeuw. Hij volgde een opleiding tot onderwijzer, oefende dat vak uit in Nijmegen; werd leraar aan de ULO te Rhenen, daarna leraar aan de HBS in Nijmegen, haalde diverse akten, werd uiteindelijk een belangrijk inspecteur van het M.O. onderwijs, schreef diverse belangwekkende artikelen over het onderwijs. In 1937 beëindigde Gerrit Bolkestein (1871-1956) zijn lange en succesvolle loopbaan in het onderwijs. Na zijn pensioen werd hij voor de Vrijzinnig-Democratische Bond minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in het tweede kabinet-De Geer.

Door de Duitse inval in mei 1940 kreeg hij niet de kans zijn vernieuwende ideeën over onderwijs in beleid om te zetten. De Nederlandse regering week uit naar Londen, waar Bolkestein zich te midden van alle hectiek en crises ontwikkelde tot een baken van rust en strijdvaardigheid. Na de oorlog kon hij als adviseur van de minister van Onderwijs alsnog een belangrijke bijdrage leveren aan de door hem zo vurig bepleite onderwijsvernieuwing.

Tot op de dag van vandaag wordt het denken over onderwijs beïnvloed door de principes van zelfstandigheid, individualisering en karaktervorming die Bolkestein al in de eerste helft van de twintigste eeuw ontwikkelde en uitdroeg.

schrikkelijke kamp overleefde; een monument voor (voormalige) leerlingen van het Nieuwe Lyceum die door oorlogsgeweld het leven lieten en een in 2011 gestolen plaquette die herinnert aan werknemers van de Nederlandse Seintoestellen Fabriek, die tot het verzet behoorden.

Enfin, dat had ik al eens gezien, maar nu was het speuren naar een zerk van 'onze' Bolkestein. Gelukkig was het gras net gemaaid;

de tientallen platte stenen waren daardoor beter zichtbaar geworden. En na een kwartier speuren had ik beet. Nog redelijk leesbaar lag daar de steen die verwees naar Marinus Hendrik Bolkestein die in ons dorp de roeping vond om de kansel te gaan bestijgen en te herderen onder de 'kerkschappen'.

In een volgend artikel wederom een portret van een van de in Huizen geboren kerkelijke voorgangers.

Begraafplaats Hilversum.

Woordjies in 't Huizers

Óm mie te beginnen. Ik het een biezónger stuk in hangden ëkregen van Jorg Rebel. Z'n vader is Gijs Rebel Gz. 't Is een gedicht van Hendrik Kruimer dee altoës een versie zung as t'r een gelegenheid vur was. In dat geval was z'n breur Lammert vijfentwintig jaren ëtrouwd in negentienhóngderddreeenveertig. In dee tijd had je nog gien schrijfwijze vur 't Huizers. Dus schreef je zoë as je 't hoorden. Fonetisch dus.

't Is een gedicht van 16 coupletten. Mar dat is wel een bietjen lang óm hier allemol of te drukken. Dus alléénig 't eerste blad en een paar stukjes mó't woorden waarvan ik nijt weet wat of dat betekerd. Ik het 't nog an Gerrit Jongerden ëvreugen, dat is toch zoë'n bietjen de Dikke van Dalen van 't Huizers, mar dee wist 't ók nijt. Hier dus 't eerste blad van Oud Huizen in Woord:

Hier een paar regels uit couplet 7.

'k Vertelden 'm later ôok as joóntjen speulden,
Pierewieten, boó'tjen vaten, bobberen en zoó meer,
Sakok, verschie en trikvliegers oplèeten,
Bij loópverlos, dan gung je hainde en veer.

Sakok, geen idee wat dat is.
Weet iemand dat, dan graeg
een reactie.

Couplet 10.

Àk óp dee manier in gedachten 't darp deurgung,
O wat we deeën, of wat d'r wurden ezaid,
Van: "Ouweneëlen", of "Ta", of "Mollekers", of "Hangen",
"Datje nog binnen dee je binnen, maid,

Mollekers, gien idee.

Couplet 11

De Burgerlyken Stangd het myn bizongere andacht,
En as 'k nijt verstangd, of de schèp nyt weet.
Dan schreef 'k m'n breurs: "wa's dee of dee z'n bynaam?",
En lóf mar grust, dan kom ik 't an de weet.

Wat wurd bedoëld mó't
"schèp"?

Tot zoëvéër 't gedicht van Hendrik Kruimer. Mócht iemand 't héële gedicht wullen lezen, kijk dan óp de web-site van de HistorischeKringHuizen.

Nou mar weer de Huizer woordjies, dee nijt in 't Huizer woordenboek staen.

Erretjen (zn) <erretjes,-ies> hard rond gekleurd snoepje (op een taart)

Too ik een happien van een taartjen nam, brak m'n tangde of, ómdat ik óp een erretjen beet.

Erretjieskangt (zn) <-en, -jen> soort kant aan een Huizer muts

Dat mins het vast een nijwe mus óp. 't Erretjieskangt ziet t'r nog as nijw uit.

Euperasie (zn) <-s, > operatie

Ik bin óngerlest an m'n huup ëhulpen. De euperasie is goeëd ëlukt. Ik loëp weer as een kieviet.

Nou nog wat woordjies Nederlangs-Huizers.

Echtpaar	Man en mins (in de echt verbeunden)
Eend	Éënd, oëk, Piele
Effen	Éëngaal
Eierkoek	Aierkook
Eiland	Ailangd
Emmer	Nemmer
Erin	D'rin
Erna	D'rnae
Ertegen	D'rteugen
Ervoor	D'rvur

Zoë an 't ainde van m'n stukken weer een gedichie. Ik bin mót de E bezig, dus mót 't oëk weer mót de E beginnen, vein ik.

Mar ja, waar gae je dan over hemmen. Éënzaam, ellendig, nijt zoë'n leuk óngerwerp veun ik. Mar dan. Dan mar een sprookie. "Er was eens".

Mar in 't Huizers begint dat nijt mót een E. Dan is 't, "D'r was 's", of "d'r was éëns", of "r was ë'ries". Ik het mar ëkeuzen vur "D'r was ë'ries".

D'r was ëries

*D'r was é'ries een plaes errëges in óns langd
't Lag een aindje vanof de waterkangt
An de noordwest kangt lait bos en hai
En an de are kangt lag een groëte grøne wai
De minsen werkten harde, óp water en langd
En mót de groëte schooënmaak, góng alles an de kangt
Ofen too reuk 't héële darp naer mest of naer vis
Mar daer was toch zeker niks mie mis
Mooi gebouwen stungen d'r, een héële hoëp
Mar vollëges sómmige minsen wazzen dee rijp vur de sloëp
Ze binnen verdwenen, dat is pech
Alle mooie gebouwen binnen daer weg
Mar daer hemmen ze wel wat vur vróm ëkregen
Dee groëte grøne waie, héëlemol volëbouwd
Mót woëningen, flats en kantoren volëstouwd
't Gevolg is wel dat dee plaes nou wel an 't water is ëlegen
As ik dat gedichie zoë overzie
Dan is Huizen de plaes too bie.*

Klaas van IJs van Jaap en Jannemeut van IJzuk.

O ver klokken en hun klepels

of: de vroegste kerkgeschiedenis van Huizen

De eerste aflevering van deze serie maakte duidelijk dat Huizen op zijn vroegst pas een buurtschap of dorp werd aan het eind van de 14e eeuw, omstreeks 1380. Vóór die tijd stond er geen kerkgebouw in Huizen. Vaak wordt echter gezegd van wél. Maar die beweringen verwarren volgens mij Huizen met het voormalige Oud-Naarden. In deze tweede aflevering gaat het juist over de kerk, de toren en ... de klok van de Oude Kerk. Het derde en laatste deel verschijnt in het decembernummer van de Ratel.

Wanneer werd Huizen zelfstandig?

In een aantekening over een rechtszaak in 1382 en in de schaarbrief van 1404 werd Huizen genoemd als een dorp. Huizen was eind 14e eeuw, laten we zeggen, een 'burgerlijk' erkende bestuurlijke eenheid. Maar in die tijd waren 'kerk en staat' ongescheiden eenheden. Hoe zat dat dan kerkelijk? Vaak lees je dat Huizen pas in het jaar 1409 een zelfstandige parochie werd, los van Naarden. Los van de vraag of dit precies in dat jaar gebeurde kun je het zelfstandig worden van Huizen zien als een geleidelijk proces dat met de bouw van de kerk zijn beslag kreeg en beklonken werd ... met een klok. Is 1409 het juiste jaar? Altijd wordt dan gewezen op een klok waarop dat jaartal heeft gestaan. Die klok bestaat niet meer, maar het verhaal wel!

Het klokverhaal

De volgens mij meest samenhangende versie van dat verhaal vond ik bij J.C. Koeman, in het tijdschrift Tussen Vecht en Eem van mei 1974. Hij schrijft: de kerk van Huizen is *'Vermoedelijk gebouwd in 1380 tegelijk met de Naarderkerk (die van het nieuwe Naarden, rh), omdat het muurwerk omtrent even oud is. Doch de toren is zelve volbouwd in 1409, want op een oude klok in de toren staat*

MCCCCIX Ave Maria Gracia Plena Dominus Tecum.' Deze Latijnse tekst betekent: *Wees gegroet Maria Vol van Genade de Heer is met U.* Het gaat dus om een zogenaamde Angelusklok die driemaal per dag werd geluid, om 6, 12 en 18 uur. Wanneer je waar dan ook de klok hoorde, bad je het Weesgegroet en herinnerde je de boodschap van de engel ('angelus') aan Maria. Nog steeds wordt in Huizen om 12 uur de torenklok van de Oude Kerk geluid, maar wie kent er nog de oude oorspronkelijke betekenis van? Koeman geeft in zijn tekst aan dat hij Lambert Rijkszoon Lustigh citeert. Mijn indruk is echter dat de bewoordingen een mengeling zijn van een 17e-eeuwse tekst en een vertaling naar hedendaags Nederlands.

Lustigh

De dood van de geboren Huizer Lambert Rijkszoon Lustigh in 1727 krijgt maar één enkel regeltje in het eerste en oudste Kerkeraadboek van Huizen. Het staat letterlijk tussen de lange lijst andere meldingen van sterfgevallen in dat jaar. Maar wat deze 73-jarige oud-schepen van Huizen allemaal geschreven heeft is het onnoemelijke meervoud van dat ene regeltje. Als wethouder vulde hij zijn juridisch takenpakket op met een grote dosis nieuws-

Oude kerk - foto Drukkerij J. Bout & Zn.

gierigheid naar allerlei zaken die daarmee nauwelijks of geen verband hadden. Hij reisde veel door zijn geliefde ‘Goylandeke’, maar ook daarbuiten. Overal neusde hij in oorkonden, gerechtelijke uitspraken en brieven, en hoorde hij mensen uit over hun herinneringen aan allerlei gebeurtenissen. Met een ongelooflijke schrijversdrift noteerde hij alles wat hij te weten kwam. Als wethouder was hij zakelijk, als kroniekschrijver maakte hij nauwelijks onderscheid tussen wat ‘echt gebeurd’ en wat ‘legendarisch’ was.

Een aantal geschriften van zijn hand is bekend, maar niet alle. Dit laatste weten we omdat er soms een beroep op zijn mededelingen wordt gedaan terwijl je die niet terug kunt vinden in zijn geschriften, voor zover deze bekend zijn. Er bestaat geen systematische opsomming van alles wat hij heeft geschreven, noch van de archieven waarin zijn geschriften te vinden zijn. Het zou een onderzoek waard zijn om dit alles eens uit te zoeken en vast te stellen, zodat iedereen die beweert: dit of dat heeft Lustigh gezegd daarop controleerbaar is dankzij een Lustigh-canon!

Kerkelijke zelfstandigheid

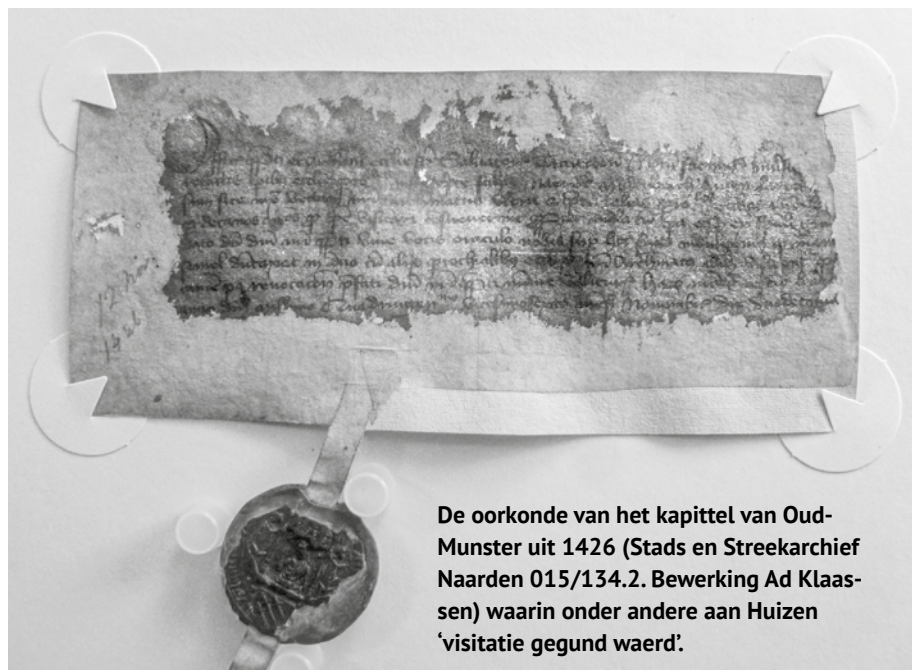
Van de tekst van J.C. Koeman heb ik de Lustigh-bron niet kunnen opsporen. Dat Huizen eind veertiende eeuw als een zelfstandige eenheid werd gezien is zonder meer juist. Dat de kerk van Huizen in 1380 gelijktijdig met die van het nieuwe Naarden gebouwd werd is geloofwaardig. Het argument hierbij is steeds dat het muurwerk

van beide gebouwen gelijksoortig is. Dit komt in vele latere teksten terug, zonder een bouwkundige argumentatie overigens. Interessant is vooral het jaartal 1409 met daarbij de vermelding van de torenbouw en van de angelusklok waar dat jaartal op zou hebben gestaan. Het is hierbij overigens goed een onderscheid te maken tussen de oorspronkelijke lage toren zoals Antonie van Borssom die rond 1630 nog tekende (zie afbeelding in de vorige Ratel) en de toren van nu. ‘Onze’ toren werd niet veel later, bij het herstel van de windhooschade aan de kerk, in 1637 opgehoogd tot het huidige niveau. Maar de vraag blijft of 1409 het juiste jaartal is van de kerkelijke zelfstandigheid.

Feit is dat Huizen een zelfstandige parochie werd, los van Naarden. Anderhalve eeuw later, in 1569, vlak voor de reformatie, werd dit gedocumenteerd in een verslag van een kerkelijke visitatie (lees: inspec-

tie) vanuit Utrecht. Dit onderzoek vond plaats kort na het concilie van Trente, waarin Rome zich herbezond op de uitgangspunten van geloof en kerkorde. Als gevolg hiervan deed het Utrechtse kapittel (‘ministerie’) van Oud-Munster dat de parochies ‘langs de Vecht’ bestuurdde, eindelijk eens onderzoek naar het reilen en zeilen van de parochies. Huizen had al sinds 1426 hierop het recht, samen met Naarden, Muiderberg, Laren en Hilversum.

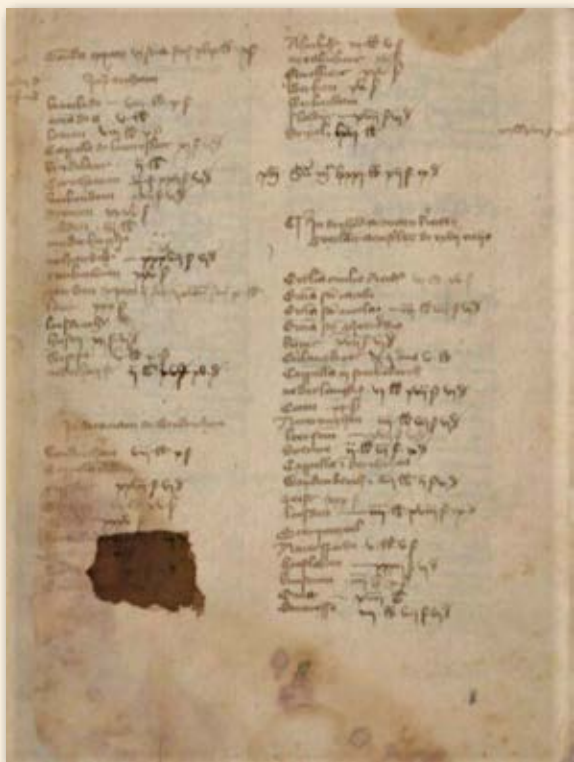
Maar we kennen alleen een verslag van zo’n visitatie uit ... 1569. Daarin staat onder meer dat Huizen een vergoeding (‘recognitie’) van twee mud koren moet betalen aan Naarden ‘vanwege de afscheiding’. Naarden leed immers door de verzelfstandiging van Huizen een inkomstenverlies, dat door twee mud koren per jaar moest worden goedgegemaakt. Maar wanneer vond die verzelfstandiging precies plaats? Is daar een oorkonde of een ander document van?

De oorkonde van het kapittel van Oud-Munster uit 1426 (Stads en Streekarchief Naarden 015/134.2. Bewerking Ad Klaassen) waarin onder andere aan Huizen ‘visitatie gegund waard’.

De brand in de Utrechtse kathedraal

De zoektocht naar zo'n oorkonde leverde geen enkel resultaat op, noch in het Utrechts archief van Oud-Munster, noch in het Naardens archief noch in andere dergelijke verzamelingen. Via een zijspoor liep ik aan tegen het zogenaamde Dom-archief, het archief van een ánder kapittel, namelijk het ministerie dat de Utrechtse Dom (Kathedraal) beheerde. In 1253 bleek de eerste en oudste Romaanse kathedraal van Utrecht door een brand in grote mate verwoest te zijn. Het Dom-kapittel besloot tot nieuwbouw, maar wel in de moderne stijl van toen, namelijk de Gothische stijl, waarin wij nu de gedaante van de Dom van Utrecht zo goed kennen. Alle 800 (!) parochies van de noordelijke Nederlanden moesten aan de financiering bijdragen. De Dom was immers het symbool van het geloof van allen. De eerste steen werd al in 1254 gelegd. De herbouw zou lang duren, tot ze 1520 tot stilstand kwam wegens gebrek aan inkomsten.

Pagina van de handgeschreven fabrieksrekening van het Domkapittel uit het jaar 1395. In de linker kolom, boven de blanco tussenruimte, derde regel van onderen staat 'Husen'. (HUA 216/651-1).

Tot die tijd werden de bijdragen van de parochies precies bijgehouden door de zogenaamde 'kerkfabriek', dit was het kantoor waar de nieuwbouw, de verbouwingen, onderhoud, kosten van eredienst, uitgaven aan personeel, werklieden en materialen precies werden bijgehouden. Elke parochie had in het klein zo'n kerkfabriek, die bestuurd werd door mensen met verstand van zaken, de fabrieksmeesters. Hun werd in visitaties altijd gevraagd naar rekening en verantwoording. De klerken van het Domkapittel hielden de inkomsten voor de grote nieuwbouw per parochie nauwgezet bij. Al vanaf 1395 bestaan daar lijsten van. En daar kwam ik tussen de parochies 'Naast de Vecht' de ons bekende plaatsnamen tegen: Muderberghe, Nichtenvecht, Tankenveen, Neerden, Laer, Husen, Wesepe en Nederhorst.

In de kopieën van de afbeeldingen lees je onder meer, dat *Neerden* (Naarden) tien Hollandse florijnen moest

No. 1a — 1395/96. 22

Gheyn de 4 annis ¹⁾	— 30 —
<i>Infra Yselam et Leckam</i> ²⁾ :	
Scenhoven	8 5 —
Wilghen	2 17 6
Langheraer	— 22 6
Nyepoort	— 32 6
Ammers	— — —
Strevckere	4 2 6
Crimpen	4 2 6
Leckerkerke	4 15 —
Berewoude	— 35 —
Cappella de Ammers {	
Aerntsbeghe	10 — —
Oudekere	1 6 6
Nyeker	— 12 6
Moerdrecht	6 10 1
Cappella juxta Yselam	1 1 1
Gouda ex pacto 6 scuta, facit	49 10 —
<i>Juxta Vecht</i> ³⁾ :	
Broede	8 10 —
Ecclisia de A	5 — —
Loenen	8 5 —
Cappella de Loenresloot	— 11 3
Vredelant	2 — —
Cortehoeven	— 22 6
Vinkenveen	— 22 6
Dyemen	— 35 —
Muden	3 — —
Muderberghe	— — —
Nichtenvecht	— 37 6
Tankenveen	— 25 —
Neerden ex pacto 2 florenos hollandenses, facit	10 — —
Laer	— 30 —
Loesdrecht	— — —
Husen	— 12 6
Wesepe	5 10 —
Nederhorst	2 — 15
<i>In decanatu de Woudrichem:</i>	
Woudrichem	8 10 —
Cappella ibidem	— — —
Rijswijk	— 27 6
Ghiesen	3 15 —
Andels	— 35 —

1) De parochie haalt drie jaar (= den totalen) achterstand in.
2) Hiervóór is een voorloopig optekcijfer opgenomen: 138 10 s. 3 d.
3) Als voren: 97 11 s. 3 d.

De vertaling van de handgeschreven pagina van het Domkapittel. Halverwege staan onder het schuin gedrukte 'Juxta Vecht' (= 'langs de Vecht') de parochies in onze streek opgesomd, met hun bijdrage aan de herbouw van de kathedraal.

bijdragen 'ex pacto', dit is op basis van een overeenkomst over een nabetaling. *Husen* droeg twaalf 'solidi' bij en zes 'denaren'. Het belangrijkste is hier niet de hoeveelheid, hoewel het aardig is de onderlinge verschillen tussen de parochies te zien. Een omrekening naar huidige waarden is ingewikkeld, maar iedereen ziet dat Huizen een arme parochie was. Het allerbelangrijkste in het kader van dit verhaal is dat Naarden en Huizen apart werden aangeslagen. Dit kan alleen maar betekenen dat Huizen al in 1395 als een zelfstandige parochie werd beschouwd, los van Naarden. Dus veertien jaar eerder dan de angelusklok aangaf.

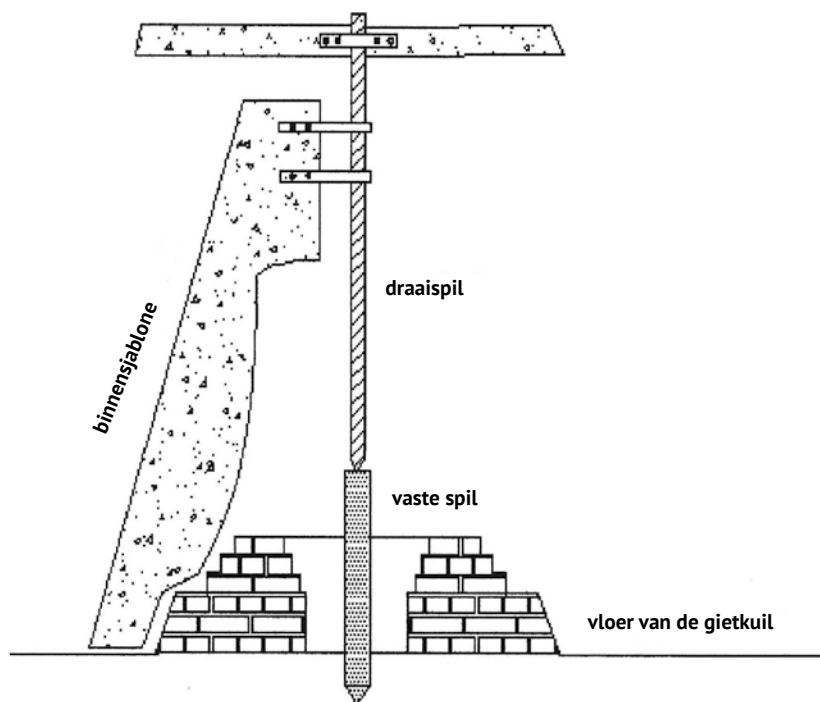
Het jaartal op de Angelusklok

In de Ratel van september 2004 schreef Harmen Kos dat volgens Lustigh (*maar waar schrijft Lustigh dat?*) de kerkklok van Huizen in 1575 door de Spanjaarden zou zijn meegevoerd naar Haarlem. Volgens de stadsbeiaardier van Haarlem hangt die klok thans niet in Haarlem. Het klokkenarchief van die stad bevat ook geen enkele aanwijzing of bewijs dat de klok er ooit gehangen heeft. Ook het uitgebreide klokkenarchief te Asten/Aerle-Rixtel kon niets vinden. De beheerder van dit archief vertelde wel, dat in tijden als de vijftiende eeuw rondreizende klokkengieters werkten met een gietkuil-met-oven aan de voet van een kerktoren. Transport van zo'n zware klok over langere afstanden was dan overbodig! Ook wees 'Asten' mij erop dat een jaartal op een klok meestal de productiedatum aangeeft, het jaar waarin de klok is gegoten. Hiernaast ziet u een tekening van de structuur van het vormproces, dat begint met een draaispil waaraan een mal van de toekomstige klok is bevestigd.

(Uit: *Het vormen en gieten van een klok in de vroegere klokkengieterij* door dr. André Lehr; maart 2000, p 2).

Kortom

Nergens is tot dusver een oorkonde gevonden waarin wordt bevestigd dat 1409 het jaar is waarin Huizen een zelfstandige parochie werd. Waarschijnlijk was dit echter al in 1395 het geval. Het jaartal MCCCCIX op de Angelusklok geeft dan 1409 aan als het jaar waarin de klok werd gegoten. Wellicht kreeg de klokkengieter deze opdracht ter gelegenheid van het feit dat de toren in dat jaar 'volbouwd', lees: 'af', was. De Maria-tekst op de klok diende voor de functie van de klok: luiden op vaste tijden als oproep tot het bidden van het Angelus.

Als er wat te vieren valt, even naar uw slijter

Wijnhandel-slijterij

RELATIE-GESCHENKEN

Anno 1936

in 't Hart van Huizen

Achterbaan 36, 1271 TZ
Tel. 035 - 525 33 84

*Verhuur complete mobiele BIERTAP-INSTALLATIE,
glaswerk etc.
Dé adviseur van gastvrije mensen.*

DE LANGE
HUIZEN

VOORBAAN 17 HUIZEN WWW.DLNG.NL

**Geef een
lidmaatschap
cadeau!**

Vindt u het ook zo moeilijk om een origineel cadeau te vinden?
Denk dan eens aan jaarlidmaatschap van onze historische
kring! Nu slechts €17,50 tot eind 2023!

Leuk om te geven, te ontvangen én goed is voor de HKH

Een jaarabonnement kost maar €17,50 (of €20,- voor een familie-abonnement)
en is weer eens iets anders dan een bloemetje of een fles wijn. De HKH
garandeert dat het lidmaatschap niet automatisch doorloopt tenzij een
concrete verlengingsuitspraak van het lid ontvangen is.

Geef naam, adres en e-mail gegevens van de ontvanger door aan
penningmeester@historischekringhuizen.nl
en wij nemen contact met u op voor de verdere afhandeling.

035 - 526 69 10
06 - 533 909 65

hagedoorn-makelaars.nl
• Gratis Taxatie •

KWEKERIJ SPILT

EENJARIGE ZOMERBLOEIERS
& PRACHTIGE BASKETS
UIT EIGEN KWEKERIJ

GROENTE- EN KRUIDEN PLANTEN

RUIM ASSORTIMENT TUINPLANTEN

WWW.KWEKERIJSPILT.NL

Huizerstraatweg 2, 1411 GN Naarden, 035-6949288

Bakkerij H. Kruijmer B.V.

Specialiteit
Huizer speculaas en
ontbijtkoek

Hellingstraat 14 • Huizen
Tel. 035-5253368

Huizer Historie

Schilderijen en Beelden

Trudi Voskuilen

Penseel en Klei

www.trudivoskuilen.nl

Vleeswaren van **NICO & ALIE KLEIN** Groot in kwaliteit

Wij staan op de volgende markten:

Donderdag in Bussum

Wilhelminaplantsoen

Vrijdag in Laren

Plein 1945

Zaterdag in Huizen

Oude Raadhuisplein

Vleeswarenspecialist Nico & Alie Klein vof
Kaaphoornstroom 20 - Huizen

Telefoon (035) 526 23 15
E-mailadres: cindyklein@live.nl

Mobiel 06 - 205409396
Website: www.nicoklein.nl

**40 SOORTEN BONBONS
EN DIVERSE ANDERE
CHOCOLADE HEERLIJKHEDEN.**

IN EEN PRACHTIG AUTHENTIEK PAND OP DE HOEK
HAVENSTRAAT/MIDDENWEG.
KOM KIJKEN EN GENIETEN!

OPENINGSTIJDEN

WOENSDAG	10.00 - 17.30 UUR
DONDERDAG	10.00 - 17.30 UUR
VRIJDAG	10.00 - 18.00 UUR
ZATERDAG	10.00 - 17.00 UUR

INFO@SUIKELASCHUUR.NL
035-7852191

VOORBAAN 35, 1271 RR
TEL. (035) 525 33 09

“de Brassershoeve”

Het gezellige ontmoetingscentrum voor 55-plussers

Het gevaar van het INTERNET leren herkennen

Binnenkort kunt u in de Brassershoeve een tweedelige workshop volgen waarin u wordt geïnformeerd over het veilig gebruik van het Internet. De twee delen bestaan uit:

- Veilig met uw mobiel op het internet
- Veilig omgaan met PC of Laptop

U wordt hierin bijgepraat over de bedreigingen die er zijn, hoe u die kunt herkennen en wat u ertegen kunt doen

Een workshop duurt ongeveer 2 uur.

De kosten zijn € 10,- per workshop.

Wanneer de workshops zullen worden gehouden zal later worden vastgesteld.

U kunt zich nu al aanmelden door te bellen met:

06 1141 9308 of stuur een e-mail naar:

cursussen@debrassershoeve.nl

Ook kunt u hier terecht voor informatie over hulp bij computerproblemen of één van onze cursussen.

Op het internet vindt u ons onder:

www.debrassershoeve.nl | www.seniorweb.nl/huizen

VAN DEN TOL

o p t i c i e n s

Oude Raadhuisplein 4, 1271 RH Huizen

Tel. 035 - 525 38 55

plein@vandentolopticiens.nl

Oostermeent-Oost 84, 1274 SN Huizen

Tel. 035 - 525 38 53

oostermeent@vandentolopticiens.nl

www.vandentolopticiens.nl

SCHUITEMAN

ACCOUNTANTS & ADVISEURS

- Accountancy
- Fiscale dienstverlening
- HRM
- Corporate Consultancy

www.schuiteman.com

Westland Verzekeringen
Makelaars in Assurantiën

Kantoorgebouw 'Lumen' unit 013/014
Botterstraat 47
1271 XL HUIZEN
Tel.: 035 - 526 13 70

Westland Verzekeringen Digitaal
info@westland-verzekeringen.nl
www.westland-verzekeringen.nl

U kunt ons ook via WhatsApp bereiken op: 06 - 29 48 91 86

Omgeving E. Ludenstraat tot aan Vijfhoekstraat, in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw

DEEL 3 : Van Rooie Joossie naar Aaltje

Deze serie van 3 delen is ontstaan naar aanleiding van de sloop van de voormalige timmerfabriek van Theo Kos aan de E. Ludenstraat 42-44. Voordat we het verhaal vervolgen met de winkels en bedrijven die we nog niet genoemd hebben, wil ik eerst even enkele reacties van lezers weergeven. Ik dank mijn informatieverstrekkers die de moeite namen om mij te wijzen op enkele onjuistheden in deel 2. Hierbij kunnen we het verhaal compleet maken en goed afronden.

De heer Willem Bos, die de Ratel in het buitenland leest, en Lies Schaap uit Ede maakten mij erop attent dat Hein en Zwaan Kos, die tot in de jaren '60 van de vorige eeuw een manufacturenwinkel bezaten op de Langestraat/hoek Meentweg, broer en zus waren en geen echtpaar. Lies, die de Ratel in Ede leest en zelf in 1958 al uit Huizen is vertrokken, schreef ook nog over een van de ondernemende broers van Gerrit Kos: "Broer Wik (niet Wick) van de groentezaak op de Hellingstraat, heette eigenlijk Jacob/Jawik. Vandaar die afkorting "Wik".

Dick Honing schreef mij dat de keuken-showroom van De Weide Blik eind jaren '60 in de voormalige manufacturenwinkel van de familie Vos op Valkenaarstraat 111 zat. Ook reageerde Honing op de zin: 'Tegenover de woning in het ZECO-pand lag de boerderij van Veerman, die op een stuk grond daarachter de kalveren hield.' Dat moet de boerderij van Rebel zijn. Deze boerderij staat er nog steeds en heeft destijds een woonfunctie gekregen en op het stuk grond naast de boerderij is eind jaren '90 een woning gebouwd (voor de familie Boor-Veerman). In het woonhuis aan de andere kant van het ZECO-pand, tegenover de slijterij van Aaltje, woonde het echtpaar Zeeman (ik had de naam Veer-

man doorgekregen). De vrouwelijk helft van het echtpaar heette mevrouw Geertje Zeeman-Van As. De luchtfoto die in deel 2 werd afgedrukt, was niet voorzien van een jaartal. De foto dateert van 1976.

De tekst onder de foto waarop een gezelschap voor de winkel van Floor stond, was niet geheel juist weergegeven. Floor stond daar namelijk zelf niet op. Aukje Kluit-Floor heeft voor mij de foto bewerkt met de namen van degenen die er op staan: Henk van Amstel, haar moeder, Bart Koster en Aukje zelf.

Henk van Amstel en Bart Koster waren vrienden van haar broer Aart. Bart kwam uit Drenthe en was een correspondentievriend van Aart, die al op jonge leeftijd overleden was aan een hersentumor

Schipper en Kroon (groentewinkel van Rooie Joosie)

In 2013 had ik voor de microfoon van de lokale omroep in Huizen, Radio 6FM (thans NH Gooi), in mijn historisch radio- en nieuwsprogramma 'De 19-toenshow', een gesprek met Rinus Kroon, stiefzoon van Joost Schipper. We blikten toen terug op de groentezaak. Hij was toen ongeveer 70 jaar oud. Rinus is inmiddels helaas overleden. Ik vertelde hem destijds dat bij mij in de herinnering is gebleven dat Rinus met zijn schoonvader zoveel plezier leken te hebben en dat ze goed op elkaar ingespeeld waren. Rinus vertelde dat dit ook het succes van de winkel was. Ze hadden veel contact met de klanten, en waren eigen met ze, ze kenden veel van hun klanten van haver tot gort, vooral de Huizers, die noemden ze bij de voornaam. Ik vertelde hem dat ik me ook herinnerde dat ze klanten vaak ook nog andere producten wilden laten meenemen, naast wat de mensen al kochten. Rinus vertelde dat dit goed werkte omdat ze wisten wat mensen vaak vergaten. Ze vroegen dan bijvoorbeeld: 'heb je nog voldoende aardappels?'. Klanten zeiden dan vaak: 'nee, eigenlijk niet', en dan namen ze weer een zak aardappelen mee. Ook herinner ik me nog een vaste uitspraak van Joost Schipper (Rooie Joosie door de Huizers genoemd), als mensen vroegen of de producten die ze wilden kopen lekker waren. Schipper zei dan altijd: 'jazeker, we hebben het zelf gisteren ook gegeten.'

Rinus vertelde in 2013: 'Mijn stiefvader Joost Schipper begon als 15-jarige jongen al langs de deuren te venten met groente en fruit, eerst met de hondenkar en later met paard en wagen. Het aanbod was toen nog niet veel. Joost vertelde vaak dat hij voor het eerst tomaten op zijn kar had en dat er een keer een boer was die dacht dat dat appels waren'. Toen Rinus van school afkwam, ging hij met Joost mee de wijk in. Achter het huis waar Joost met de moeder van Rinus en met Rinus woonde, op de Eemnesserweg te Huizen, was een grote opslag. Mensen uit de buurt kwamen daar toen de groenten kopen en werden door de moeder van Rinus geholpen, maar toen dit onbedoeld grote vormen aannam, werd dat teveel voor moeder en is Rinus thuis gebleven om daar een groentehandel te drijven. Joost bleef de wijken ingaan. Toen begin jaren '60 de Phohiflat gebouwd ging worden, kwam bouwer Verwelius vragen of ze interesse hadden voor een winkel in de Phohiflat. Rinus en Joost hebben daar toen een paar jaar een winkel gehad, maar Joost kon daar zijn draai niet vinden. Joost wilde liever een winkel in het dorp, en zij hebben toen de groentewinkel van Mossel overgenomen, in het pand aan de Vijfhoekstraat, waar ze ook gingen wonen. De winkel was hier oorspronkelijk slechts 2,5 x 3 meter. Toen Joost stopte met venten en in de zaak ging meewerken, wilden ze de winkel verbouwen en groter maken. De eis van de gemeente was toen dat de woonbestemming verviel en Joost en zijn vrouw hebben toen een duplexflat aan de Rembrandtlaan gekocht, waarna de winkel verbouwd werd. Toen begon het grote succes. Er kwam winkelpersoneel, waarvan Wil Hund de meest bekende was. Wil is tot het eind van de zaak gebleven. Klanten die niet wisten hoe de situatie was, en die bijvoorbeeld in de nieuwbouw van Huizen woonden, dachten vaak dat Wil de vrouw van Rinus was, omdat ze altijd samen achter de toonbank stonden, zie foto hierhaast, uit de collectie van Wil.

Joost Schipper en Wil Hund.

Joost Schipper (Uit Digitaal archief Laarder Courant de Bel).

Rinus vertelde dat Wil altijd heel goed heeft meege-draaid. Rinus vertelde dat Joost door zijn klanten op handen werd gedragen en dat hij de meeste klanten waar hij vroeger aan de deur kwam, allemaal meekreeg in de winkel. Rinus vertelde dat dat voor hem de beste periode was, het werd toen enorm druk. Op 14 mei 1981 zat Joost 50 jaar in het groentevak en besteedde de lokale krant daar aandacht aan. Bovenstaande foto van Joost Schipper dateert uit die tijd

Toen Joost Schipper in 1989 overleed (op 73-jarige leeftijd) heeft Rinus de zaak nog twee jaar voortgezet, maar doordat hij zelf ook wat gezondheidsproblemen kreeg, is hij toen definitief gestopt omdat hij nog van het leven wilde blijven genieten. Hij vertelde dat hij daarna het werk niet meer miste, maar het plezierige contact met de klanten wel. Hij vond het heel jammer dat dit soort winkeltjes niet meer bestonden. Hij typeerde zijn stiefvader Joost als een heel goedgehartige man, die eigenlijk te goed was, een lobbies die met iedereen goede vriendjes wou blijven. De jaren dat hij samen met Joost in de winkel werkte en met Wil erbij, vond Rinus een fantastische tijd, waarin je hard moest werken, maar waar het allemaal vanzelf leek te gaan. Rinus voelde

zich Huizer onder de Huizers. Hij zei altijd een gevoel van weemoed te hebben als hij nog in de buurt van de winkel kwam. Het buurtje was zo levendig vroeger, aldus Rinus, met Molenaar de slager, Aaltje de drankhandel, VITECO en fietsenwinkel Visser. Hij werd nog altijd veel aangesproken door oude klanten die dan vaak zeggen: 'wat was het toch een gezellige tijd'.

VITECO

Naast ZECO-verffabriek, op de E. Ludenstraat 30, was VITECO gevestigd, bij velen nog bekend als het bandencentrum en service doorsmeerstation motorvoertuigen. Na de verhuizing van het bandencentrum, naar het industrieterrein, is het pand gedeeltelijk als woonhuis verbouwd. De naam VITECO is ontstaan als samenvoeging van firma Gebr. Visser en Co (VITECO BV). Eén van de zonen van Visser is daar/ernaast ook begonnen met de rijwielhandel. In de jaren '60 zat er ook een AVIA-tankstation.

Het tankstation bij het VITECO-pand, gezien vanaf de kruising E. Ludenstraat/Valkenaarstraat, waarbij het eerder genoemde huis van de familie Zeeman op de voorgrond staat.

Dick Honing zond mij een luchtfoto uit 1925 waarop de oude boerderij die ooit op de plek van het VITECO-pand gestaan heeft te zien is. Oud-bewoners vertelden dat ze bij die boerderij vaak melk moesten halen en dat de boer Jaap van Standje werd genoemd. (Van Standje komt echter in het Huizer bijnamenboek niet voor). Op onderstaand luchtfoto staat de boerderij geheel links met hooiberg ernaast en met de vishangen en ZECO-hallen ervoor en ernaast.

Boerderij op plek van VITECO-pand (links op foto, met hooiberg ernaast en achter vishangen en ZECO-hallen)

Verder is rechts op de foto het pand Valkenaarstraat 111 te zien waarin de latere keukenshowsroom van De Weide Blik zat en daarnaast de boerderij op de hoek Valkenaarstraat/ E. Ludenstraat, die er nu nog staat en net als op dit moment is de vlakte ernaast leeg, nu omdat de voormalige timmerfabriek gesloopt is en toen omdat deze nog niet gebouwd was. Twee jaar na het maken van deze luchtfoto begon de bouw. Rechts zijn de weilanden van de Oostermeent al te zien (de Gooilandweg bestond ook nog niet). Achter het pand van de voormalige showroom en manufacturenwinkel, Valkenaarstraat 111, staat nog de oude boerderij die in 1985 gesloopt is en die na de bouw van de huizen aan de Gooilandweg uit het zicht was verdwenen.

CAFÉ / SLIJTERIJ / AALTJE

Op de Vijfhoekstraat 19 zat de viswinkel van Joop (Tietel) Westland en er zat tegenover de vishangen van Kooy, aan de Vijfhoekstraat ook een dorpskroeg, die gedreven werd door Jan Veerman (Jan van Lammertje genoemd). Later werd dat een drankwinkel, in hetzelfde pand Vijfhoekstraat 25. Lambertje Rebel-Veerman, de dochter van de caféhouder, vertelde mij dat haar vader het café in 1964 stopte om gezondheidsredenen (zenuwpijnen). De zus van haar vader, Aaltje, die getrouwd was met Dirk (de bulleboer) Veerman, is vervolgens ook een slijterij begonnen, die in Huizen heel bekend werd. Ze woonde op adres Valkenaarstraat 74, in hetzelfde pand waar de winkel in was gevestigd. De ingang van de winkel was aan de E. Ludenstraat. Naast haar op E. Ludenstraat 13, woonde Klaas Schaap, die later marktmeester in Huizen was en bij Kuhn & Co in

Aaltje Veerman in haar winkel (Nieuwsblad voor Huizen 27-09-1984).

Naarden had gewerkt. Zoals het bij Aaltje in de winkel ging zie je nergens meer. Een struise vrouw die hard werkte, maar ook zeer klantvriendelijk was. Aan veel klanten rekende ze nooit het statiegeld, ze ging er vanuit dat je de lege flessen en kratten bij haar terug zou brengen. Altijd kreeg je een paar rolletjes drop of zure snoepjes mee. Als je iets te vieren had in je familie stopte ze je soms ook nog een geldbedrag toe als cadeau. Samen met Pietje, die nu op hoge leeftijd is en op Vijfhoekstraat 27 woont, stond ze jarenlang in de drukke winkel. Als je na sluitingstijd drank nodig had, kon je via de poort aan de Valkenaarstraatzijde ook nog gewoon terecht en dan viel het op dat het dan ook druk kon zijn. Ze ging gewoon door, totdat ze dat niet veilig genoeg meer vond. Toen deed ze de poort in de avond op slot. Ook was het opvallend dat er in haar huis achter het winkelgedeelte altijd een aantal mensen gezellig bij elkaar zaten te drinken. Er werd wel eens gefluisterd dat er illegaal café gehouden werd. Vermoedelijk hield Aaltje, die jong weduwe was, van deze gezelligheid. Ergens in de jaren negentig is de winkel gesloten. Aaltje is inmiddels overleden.

Boom voorlangs de Vijfhoekstraat (Archief Oud Huizen in beeld, drukkerij Bout).

Zo was de E. Ludenstraat een straat met veel bedrijvigheid maar in de herinnering van de mensen die er destijds opgroeiden, toch een heerlijk rustige buurt waar je als kind zo mooi en veilig op straat kon spelen. De boom die destijds zo midden op de weg stond tegenover Viteco, voorlangs de Vijfhoekstraat, was een herkenningspunt en plek waar kinderen zich ophielden. Op de foto is de boom te zien, met op de achtergrond de Kronenburgerdwarsstraat.

Op de luchtfoto uit 1976, die in deel 2 was afgedrukt, is de boom ook goed te zien. Nieuwe bewoners hebben wel eens geklaagd over eventuele verkeersonveilige situaties die door de plek van de boom konden ontstaan. Oudere bewoners zeiden dan : 'als de vrachtwagens van de firma Baas zonder problemen om de boom heen kunnen rijden, moet dat voor niemand een probleem zijn.' Transportbedrijf Klaas Baas (gevestigd aan de Havenstraat en eerder aan de Haardstedelaan) had in het verre verleden zijn vrachtwagen(s) gestald in een van de hallen van de ZECO-verffabriek.

Heden ten dage is het druk met autoverkeer, vooral sluipverkeer naar het dorpscentrum, op de E. Ludenstraat. Een contrast met vroeger, alhoewel de gemeente, volgens een bewoner die ik sprak, in de jaren '70 ook onderzocht heeft of de plannen voor het doortrekken van een weg tussen Gooilandweg en Nieuw Bussummerweg haalbaar zouden zijn. Omdat de ZECO-panden zouden verdwijnen, zag men daar mogelijkheden. Dit zou het dorpskarakter wel erg aangetast hebben. Op de plek van de ZECO verrezen in de jaren '80 van de vorige eeuw nieuwe woningen en op plek van de timmerfabriek worden vier nieuwe woningen gebouwd die in het voorjaar van 2023 worden opgeleverd.

Dank aan alle genoemde verstrekkers van informatie en voor het aangeleverde fotomateriaal. Ik wil deze serie besluiten met enkele foto's die ik van de sloop van de timmerfabriek gemaakt heb in de maand juni 2022. Op enkele van de foto's is te zien hoe na het verdwijnen van het pand, het woonhuis E. Ludenstraat 40 (onderdeel van de in drie woningen gesplitste boerderij uit 1875 (ook Valkeenaarstraat 105 en 107) nu veel beter uitkomt omdat de zijwand nu vrij ligt.

Eerst werd de oude schuur achter het pand gesloopt.

Voormalige kantoorgedeelte naast E. Ludenstr. 46.

Achterkant van de voormalige timmerfabriek, gezien vanaf de plek van de oude schuur.

De sloop van de timmerfabriek.

Het pand E. Ludenstr. 40 met daarnaast de brokstukken van de sloop.

Na de sloop.

S poren in het bos

Na de boswandeling van de kust tot aan de Nieuwe Bussummerweg, dat in de vorige Ratel is beschreven, nu deel 2 vanaf de Naarderstraat tot aan de woonwijk Crailo.

Helaas is bij de foto van deel 1 een vergissing geslopen. De foto met als onderschrift 'Droge gracht', is de batterij langs de Naarderstraat, tegenover het Eikenlaantje.

Langs de Ericaweg ligt ook een onderdeel van de stelling voor Naarden. Men ziet daar dat naast de weg als het ware een hogere zandwal ligt. Achter deze zandwal loopt het weer naar het normale straatniveau af. Deze zandwal was een infanterie loopgraaf. Dat is ook logisch want ongeveer 300 meter achter deze loopgraaf ligt de geschutsbatterij tegenover het Eikenlaantje. Iedere batterij wordt normaliter beschermd tegen infanterie-aanvallen. Oftewel: de kanonnen beschermen de infanterie en de infanterie beschermt de kanonnen.

Langs de Ericaweg tot aan de Crailoseweg zijn geen sporen van de linie te ontdekken. Bij de Sijsjesberg is wel fors gegraven maar dat heeft plaats gevonden als werkgelegenheidsproject tijdens de grote crisis van 1930.

Vervolgen we onze route door de Crailoseweg over te steken om via het fietspad richting de Tafelberg te rijden. Langs dat fietspad ziet men richting de tennisvereniging "De Kuil" wel een relatief grote verdieping, die echter zo groot en diep is dat de kans dat dat ook een deel van de stelling is relatief klein is.

Een stukje verder ziet men oostelijk van het fietspad, naast de camping Parrewijn, wel sporen die van de stelling kunnen zijn, namelijk brede gaten met steeds smalle geulen die deze gaten met elkaar verbinden. Weer een stukje verder van het officiële verharde fietspad liggen ook duidelijk sporen van de stelling die met name door mountainbikers verder vernield worden.

Deze onverharde paden volgend komen we bij het open landschap van de Tafelbergheide en de Blaricummerheide. In deze heidegebieden liggen wel grote kuilen maar dat zijn in het algemeen zogenaamde 'Leemkuilen' die door de Larense en Blaricumse schapenhouders zijn gebruikt om leem te winnen dat voor de verharding van de vloeren van de boerderijtjes en schapenkooien diende. Vanaf deze leemkuilen loopt er een weg van de Blaricummerheide naar het centrum van Laren die 'Leemzeulder' heet als herinnering dat de gewonnen Leem via deze weg van de hei naar het centrum van Laren werd 'gezeuld'. Als men zeer goed kijkt kan men echter ook in dit gebied nog (kleine) sporen van loopgraven ontdekken.

Tussen de bossages langs de weg van restaurant Tafelberg (heet nu 'De Eendracht') naar restaurant de Goede Gooier, oftewel de Oude Naarderweg, en de bosrand achter de villa's langs de Koning Willem III laan zijn veel duidelijker sporen van de stelling

**Restanten loopgraaf
Blaricummerheide.**

te vinden. Dat is ook logisch omdat op deze plek een infanterieschans (een plek waar de infanterie meer geconcentreerd lag en voorzien was van ondersteunende voorzieningen zoals schuilplaatsen, commando-onderkomens, opslagplaatsen voor eten en drinken met keukens etc. en munitie. Deze schans werd door kanonnen beschermd die opgesteld waren waar nu nog steeds de Palmkazerne is. Tevens kon de batterij op het Erica-terrein langs de Nieuwe Bussummerweg voor dekking zorgen.

Nu zijn we aan de grens van de gemeente Huizen en aan het eind van de sporen in het bos gekomen.

Zoals reeds beschreven loopt de stelling verder rondom Naarden met de sterkere stenen verdedigingswerken zoals 'Werk IV', achter theater 't Spant' en de nog aanwezige betonnen groepsschuilplaatsen op de camping de Fransche Kamp, de nog aanwezige gebouwen aan de Verlengde Fortlaan in Bussum, oftewel de Werken aan de Karnemelksloot die tot doel hadden de sluizen te beschermen die het waterpeil in het Naardermeer en de vestinggrachten rond Naarden regelden.

We moeten bedenken dat de toenmalige dorpen in het Gooi en de Vesting Naarden qua bebouwing met woningbouw en inwoners veel kleiner waren dan nu. Alle verdere werken zijn in de loop van tijd ten behoeve van de bebouwing verdwenen. Bovendien moet men bedenken dat men na een oorlog alles wat met die oorlog te maken had liet verdwijnen/slopen om vooral niet aan die periode herinnerd te worden.

**Kaart Stelling voor Naarden
Zuidelijk deel.**

Hansje Dol laat monument na: Hellingstraat 13-15

Op 29 januari van dit jaar overleed op 89-jarige leeftijd Hansje Dol-Bax. Hansje benoemde Heemschut tot erfgenaam. Onderdeel van haar nalatenschap is het gemeentelijk monument aan de Hellingstraat in Huizen, waarvoor Heemschut als nieuwe huisvader een passende bestemming gaat zoeken.

Hansje Dol. Wie in Huizen rondvraag doet zal veel mensen tegenkomen die haar gekend hebben. Hansje was een opvallende verschijning, vriendelijk naar iedereen, maar pittig in haar standpunten. Hansje werd geboren op 5 december 1932 in Bussum. Als onderwijzeres ging ze daar aan de slag toen ze haar man Henk tegenkwam, die eveneens onderwijzer was.

Na hun huwelijk zochten ze een huis dat ze vonden in Huizen. Het pandje aan de Hellingstraat 15 was, zoals ze zelf vertelde, een bouwval. Voor het onbewoonbaar verklaarde huisje moest in 1958 12.000 gulden betaald worden. Haar familie verklaarde het stel voor gek. Voor een onderwijzersechtpaar was dat destijds veel geld,

zeker voor een bouwvallig pand met veel bijkomende kosten. Hansje en Henk gingen aan de slag. Ze renoveerden het interieur en moderniseerden de tuin. Hansje was onder de indruk van het werk van tui-narchitecte Mien Ruys. Ze benaderde haar bureau en liet een tuinontwerp maken. Op oude foto's is de rijkdom aan de vele bloemen te zien, die in de verschillende vakken werden aangeplant.

Uitbreiding

In de jaren '70 diende zich de kans aan om het buurpandje te kopen. Hellingstraat 13 werd na een verbouwing bij nummer 15 getrokken. De voordeur werd dichtgezet en een raam verplaatst. Wat bleef was de kadastrale scheidingslijn op papier, die binnen te herkennen is aan het hoogteverschil van de vloeren van de twee kamers. Nummer 13 herbergt overigens nog steeds de 17de-eeuwse kelder, die is voorzien van een tongewelf.

Intern werd het interieur aan de smaak van Hansje en Henk aangepast, met elementen die doen denken aan een historisch interieur, maar juist kenmerkend zijn voor de restauratie- en interieurstijl van de jaren '70. Muren met Spachtelputz worden afgewisseld door wanden met kraaldelen, die werden toegepast om daarachter gelisolatie aan te brengen. Gaskachels werden vervangen door exemplaren in de vorm van gietijzeren potkachels, de bedstede werd de plek voor een zitbank. Het

sanitair kreeg een modern tintje met bedrukte tegels in de douche; de roze WC en wastafels zijn inmiddels vintage.

Behoud het Oude Dorp

Hellingstraat 15 werd door de gemeente Huizen aangewezen als beschermd monument. Die aanwijzing is zeker mede het resultaat van Hansjes maatschappelijke inzet voor Huizen. Want met het betrekken van het pandje eind jaren '50 constateerde ze dat er bij de Huizer politiek geen enkel besef was van de schoonheid en de waarde van haar woonomgeving. Daarom richtte ze met anderen in 1988 de Stichting Behoud het Oude Dorp op. Hansje was in haar wijk geschoten door de plannen om het oude postkantoor tegenover de NH-kerk te slopen. Zij schroomde niet om lokale bestuurders rechtstreeks aan te spreken op deze en andere 'wandaden'. Soms met succes. Zo werd haar inzet voor de restauratie van de muur rond een deel van de oude begraafplaats beloond. Hansje nam in 2014 na meer dan 25 jaar afscheid als voorzitter van wat inmiddels de stichting Vrienden van het Oude Dorp heet. Ze bleef actief en betrokken, onder meer voor het behoud van een voormalige bakkerij uit begin 1700 met nog aanwezige ovens aan de Schippersstraat. En dus ook door na te denken over een goede toekomst voor haar eigen woonhuis.

Naast deze inzet, als ook die voor het Huizen Museum, educatie en rondwandelingen, was Hansje betrokken bij kinderen, dieren en alle mensen die zij belangrijk vond. En dat waren er velen. Het bewijs daarvoor ligt in de talloze brieven, kaarten en foto's van vrienden en bekenden die ze stevast bewaarde. Spiritueel was Hansje ook. Ze geloofde in engelen, voorbestemmingen en energie. Zelf was en bleef ze tot haar rustige heengaan positief en opgewekt. 'Ik ben er straks nog, maar in een andere dimensie', aldus Hansje. Van daar-

uit kijkt ze toe en helpt ze mee om anderen te motiveren ook te strijden voor erfgoedbehoud. Maar gewoon genieten mag ook, of dat nu aan de Hellingstraat is of op een andere plek met historie.

De Huizer molen

Tegenover het pandje van Hansje Dol ligt de Molenberg. Op die plek stond tot het begin van de 20e eeuw een 17e-eeuwse standerdmolen. Omdat de grond waardevol was voor verkoop, besloot de gemeente de molen te slopen. Dankzij de inzet van de net opgerichte Bond Heemschut kon de molen uiteindelijk goedkoop worden aangekocht door het eveneens pas opgerichte Nederlands Openluchtmuseum. In 1916 werd de molen zorgvuldig afgebroken en herplaatst in Arnhem.

Toekomstige bestemming

In haar testament heeft Hansje aangegeven het belangrijk te vinden dat haar huis zijn culturele waarde behoudt en samen met een deel van de inboedel, zo mogelijk, een culturele bestemming krijgt. Ook wil Hansje graag dat de tuin van Mien Ruys zo veel mogelijk volgens het oorspronkelijke ontwerp in stand blijft. Heemschut gaat de komende tijd met lokale bondgenoten museum Het Schoutenhuis en de stichting Vrienden van het Oude Dorp Huizen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een passende invulling te geven aan deze wens.

Artikel geplaatst met toestemming van de Bond Heemschut.

Foto's: Léontine Lamers, Monumentfotografie.nl

Dorpsplein

In het Monopoly spel is de Dorpstraat in Ons Dorp maar een armetierig straatje. Voor zestig gulden had je 'm al en het was daarmee de goedkoopste straat van het spel. Als je moest verkopen ging die straat meestal als eerste van de hand. Ons dorp heeft geen echte dorpsstraat (dat is de Kerkstraat toch niet echt) maar wel een dorpsplein. Vroeger stond er een muziektent en wie nostalgisch mijmert ziet die tent graag terug. Vaste bespeler mag dan wat mij betreft Prinses Irene worden, ik bedoel dan natuurlijk onze muziekvereniging. En op maximaal 15 voetstappen van die tent dan graag een gezellige bruine kroeg, eentje die niet om 6 uur 's avonds zijn deuren sluit. Gewoon een beetje levendigheid op ons dorpsplein. Met bankjes om op te kletsen en hier en daar nog wat terrassen en wat sfeervolle dorpsplein verlichting. In de maand december ook graag een joekel van een kerstboom in het midden van het plein. Aan de naam van het plein hoeft niets te worden gedaan. Als je van jezelf al Oude Raadhuisplein heet dan smee je om het centrum van de gemeenschap te zijn. Als er ooit een Huizer versie van Monopoly komt, zou ik het Oude Raadhuisplein als toplocatie nomineren.

Tekening Henk Bout

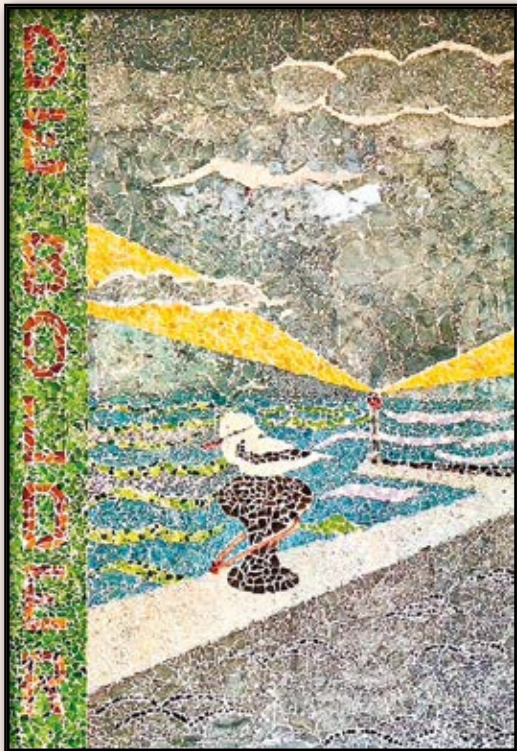
Het was u natuurlijk al opgevallen, dit is het huis aan de Wiggert Kooijlaan 2 op de hoek van de Lindenlaan. Een markant pand, wit gestukt met fraaie zogenaamde 'ontlastingsbogen' boven de ramen en deur om het bovenliggende metselwerk te dragen. Net zo fraai als het pand zelf is deze tekening, opnieuw van de hand van Henk Bout.

De Bolder wordt 50 jaar

“Met een knetterend en spuitend vuurwerk, afgestoken door burgemeester mr. F. Fontein, is gistermiddag het bejaardencentrum De Bolder aan de Akkerweg officieel geopend. Onder de vele genodigden was een deputatie van de bewoners van het nieuwe centrum in klederdracht aanwezig in de aula.”

Met deze woorden begon het ‘Goois Nieuwsblad’ een artikel over het op 2 november 1972 officieel geopende verzorgingshuis ‘De Bolder’.

De eerste twintig bewoners hadden al op 4 september hun intrek genomen, onder wie vier echtparen. Behalve de directrice, mevrouw A.M. Hoebee-Dal, bestond het personeel in vaste dienst uit een hoofd van de huishouding, een verpleegster, een ziekenverzorgster, een bejaardenhelpster, een kok, een tweede kookster, het hoofd van de broodkeuken en een onderhoudsmonteur. Alle andere krachten werkten op parttime basis.

Mozaïek aangeboden bij de opening dat in de hal van de Bolder hangt.

BEJ. CENTR. DE BOLDER

De maaltijden konden per etage worden warm gehouden met de nieuwste Regethermic apparatuur, want alle bewoners aten op hun eigen kamer. Om te voorkomen dat de bewoners in hun eigen vertrek vereenzaamden, werd iedereen wel bij het koffiedrinken in de recreatiezaal verwacht. Bovendien was er eens per vier of zes weken een gezellige avond voor alle bewoners. De bewoners hadden zelf inspraak in het programma. Er werd nadrukkelijk gemeld dat ‘ieder de grootst mogelijke vrijheid geniet’. Men kon uitgaan zoveel men wilde en wie later thuis wilde komen kon een sleutel krijgen. Wel moest men tijdig kennisgeven als men niet kwam eten, anders moesten er porties weggegooid worden (!). Ook kon men gasten laten meeten, uiteraard ‘onder het voorbehoud dat er van tevoren kennis van gegeven wordt.’

De naam ‘De Bolder’ is door het bestuur gekozen uit een aantal inzendingen op een prijsvraag die daarvoor was uitgeschreven. Het centrum lag (ligt) aan de Akkerlaan die onmiddellijk grenst aan de wijk waar alle wegen namen hebben van schepen. In ‘De Bolder’ zag het bestuur een symboliek, omdat ‘het scheepje van alle bewoners als het ware voor anker gaat in het bejaardencentrum.’

Op de naam 'De Bolder' kwam wat kritiek van experts in scheepstermen. Een bolder zit namelijk óp het schip. Om de bolders wordt de tros gewonden. Het is een gietijzeren penpaal met dikke kop die op de Huiser visserschepen 'voorbolders' worden genoemd. Ter onderscheiding van 'zwaardbolders'. Schepen die een zwaard hadden werden met een korvijnnagel aan de zwaardbolder bevestigd. Als er voor het ankeren een landvast uit moest, dan werd deze bevestigd aan de 'meerpaele'. Meerpalen waren grote houten palen aan de wal, die later ook wel van ijzer waren, meestal vierkant van vorm met verdikking aan de kop.

Volgens een scheepsbouwer uit die tijd was het dus niet juist om aan de naam 'De Bolder' het verankeren van een schip te verbinden, want daar dienen meerpalen voor die in vorm zoveel lijken op een bolder. Er was wel een belangrijk verschil. Een schip dat voor anker ging laat de ankers uitlopen. Als het afmeert aan de wal dient het vóór en achter met landvasten aan de meerpalen bevestigd te worden. Deze landvasten worden op bolders 'belegd', dat wil zeggen zó nauw vastgemaakt dat het schip door wind of stroom niet van zijn plaats komt. 'Deze functie zal het bestuur van het protestant Christelijk bejaardencentrum toch wel niet aan de 'De Bolder' willen geven', voegde de expert in scheepstermen volledigheidshalve toe.

Wethouder W.A.H. Baljet, die toen voorzitter was van 'De Bolder', zei verontschuldigd: 'wij dachten dat de palen waaraan een schip voor anker gaat bolders heten en toen deze naam eruit kwam bij de prijsvraag vonden wij dat wel leuk'. Hij beloofde echter dat hij de kritiek in het bestuur zou bespreken.

Vijftig jaar later heet 'De Bolder' nog gewoon 'De Bolder'. In de hal hangt nog steeds een groot mozaïek dat bij de opening is aangeboden. En jawel, daarop is de 'verkeerde' bolder te zien. Een touw is er omheen gelegd. Het licht van de vuurtoren heeft gezorgd dat er in de veilige haven aangelegd kon worden. 'What's in a name?', zei William Shakespeare ooit. Hij vond dat het benoemen van dingen irrelevant is.

De eerste paal gaat de grond in.

De opgeleverde nieuwbouw in 1972.

Kampioen bij de 'vijand'

Afgelopen seizoen werd de SV Huizen kampioen in de uitwedstrijd tegen de Zuidvogels. De rivaliteit tussen de twee Huizer clubs is niet zo groot en heftig als die tussen de Rooien van IJsselmeervogels en de Blauwen van Spakenburg, dus vandaar dat in de kop vijand tussen aanhalingstekens staat.

Huizen en Zuidvogels streden heel lang om het kampioenschap, maar tegen het einde verspeelde laatstgenoemde zoveel punten dat Huizen een ruime marge had voor de laatste duels. Winst tegen Zuidvogels was niet per se noodzakelijk, omdat daarna nog een thuiswedstrijd restte, waar dan alsnog de kampioensschaal kon worden binnengeschooten.

Op een zonovergoten zaterdag stroomde het terrein van onze burens vol met vooral Huizen-supporters. De horeca deed goede zaken en het elftal van de rood-groenen ook. Ze overrompelden de geel-groenen dermate dynamisch en flitsend dat al spoedig de 1-0 op het scorebord verscheen en daarna redelijk snel de 2-0. De meeste Huizen-fans legden zich er al bij neer dat het kampioensfeest de week erop gevierd zou moeten worden. Echter: een mirakel geschiedde. Het werd 2-1, spoedig 2-2, waarmee het kampioenschap een feit was; twee extra doelpunten maakten de druiven voor de rood-groenen extra zuur.

Omdat dit een blad is over Huizer historie vroegen wij ons af of zo'n beslissende derby al eens eerder had plaatsgevonden. Jan Visser, beter bekend als Jan Koekie, zeker zestien jaar eerste elftalspeler en een van Huizens vedetten, wist mij hierop bevestigend te antwoorden. Alleen liet zijn geheugen hem in de steek wat betreft de datum.

Het boekje 50 jaar SV Huizen (1927-1977) geeft uitsluitsel: in het gouden seizoen 1967-1968 werd de Zuid op eigen terrein verslagen met 1-2 door doelpunten van Jan Veerman en Henk van Metelen. Het was 13 april en het seizoen nog lang niet afgelopen, maar Huizen had al zoveel voorsprong opgebouwd dat na de derby een inhaalslag van concurrenten als Quick Boys, Zwart Wit '28, Rijnsburgse Boys en Spakenburg onmogelijk was.

Er was intussen een tribune gebouwd en de club bestond veertig jaar. Een van de eerste thuiswedstrijden waarbij gebruik gemaakt kon worden van die tribune was de thuiswedstrijd tegen de burens van de Wolfkamer. Op 11 november 1967 zagen 2500 toeschouwers ook toen SV Huizen met 2-1 winnen.

Landskampioen 1967-1968

Staan v.l.n.r.: J. Westland, B. Schubert, J. v. Leeuwen, P. Kruimer, J. Visser, R. Moolenaar, T. v. Wiefferen en B. Visser; Zittend: P. v. d. Meent (trainer), P. Schipper, P. Baas, C. Kriek, L. Klein, J. Veerman, H. v. Metelen en B. Gooyer; daarvoor onze mascotte Herman Baas met bal.

Foto: www.svhuizen.nl/onze-club/historie/de-jaren-1960-1970

Beide wedstrijden en vele meer moet ik gezien hebben, maar zijn diep in het archief van mijn hoofdkantoor opgeborgen. Wel herinner ik mij de spelers van toen nog heel goed: Benny Schubert die later naar PEC Zwolle ging en ook nog bij FC Utrecht speelde, de heerlijke spits Piet Baas, de onvergetelijke keeper Jan Westland (Kikker), de stevige Jaap van Leeuwen, Piet Schipper (nog steeds bij thuiswedstrijden te vinden), evenals Teen van Wiefferen, onze eigen Piet Keizer, Henk van Meetelen, Jan Veerman die eens oerend hard naast schoot, wat mij vooral zeer deed in mijn arme jongenskruis, Leo Klein, Cocky Kriek en mijn huidige buurman Jan Visser. Trainer was Pim van de Meent, die met Schubert naar Zwolle vertrok.

Enfin ter gelegenheid van het afgelopen kampioenschap heb ik een lied geschreven, een lofzang op de selectie en trainer die dat presteerden, met verwerking van die bizarre wedstrijd bij de 'vijand', die helaas niet wist te promoveren, zodat derby's komend seizoen niet mogelijk zijn, tot verdriet van velen en zeker van de beide penningmeesters.

Janken van geluk

Refrein:

*Ik kan wel janken van geluk
Huizen kampioen!
Een heel jaar kan niet meer stuk
door het Huizer geel en groen.*

*Een Lamme in de laatste lijn,
Hensen onder de lat
soms is het dreigend, maar wie doet ons wat?!
In overdrive een Kogeldans op links,
rechts wervelt in bloedgang van der Veldt
Visser krijgt de bal: hun keeper uitgeteld.*

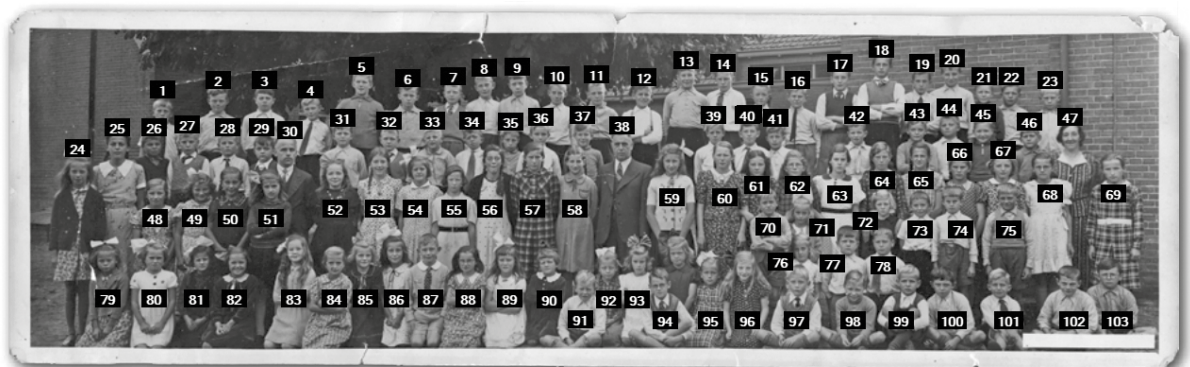
refrein

*Op het midden heerst een jonge Lamme,
vastberaden, fier
en daar gaat Frankie als een altijd hongerig dier
Tim smeert ons de boter op het brood
Zsusschen draait om eigen as,
Aktouar die weer strak en doeltreffend schoot.
Zo was het een heel seizoen
maar hoe anders begon het tegen rood en groen*

refrein

*Klein wisselt groots met Kroeze, Kooij en de sluwe Vos
Kroeze scoort: groen en geel gaat helemaal los.
Lo Asioe die blijft nog even staan
terecht: hij kogelt met z'n kop ons stijf bovenaan.
Helms verstaat zijn taak,
Dubbeldam draaft doelgericht
Visser heeft het laatste woord
zorgt voor het slotakkoord.*

Herkent u dit nog?

In de vorige Ratel stond een oude schoolfoto, drie klassen bij elkaar. Bij de foto vroeg ik aan de lezers wie er meer informatie had over de school of mensen op de foto. Ik kreeg leuke reacties en de school en 67 van de 103 mensen op de foto hebben nu een naam.

Het is de Rheobothschool in 1936-1937. En dit zijn de namen:

2. Piet Kriek	38. Bovenmeester C. van Ommeren	71. Klaasje de Boer
3. Elbert Molenaar ?	44. Piet Bunschoten (Pampoe)	72.... Vossenbergh
4. Jaap Jongerden	45.... Servet	73. Wim Kos
5. Iet ? Veerman (de Koo)	46. Gijsbert Veerman	78. Jan Bout (Kaeien)
7. Aart Veerman	47. Juffrouw Pegman	79. Klaasje Keier
8. Lammert Heinen	48. Trijnie Kok	80. Alie Kruimer (Tuinstraat)
9. Evert van Wessel	49. Geesje Teeuwissen	81. Gerrie Jongerden
12. Klaas Kos	50. Zwanie Zeeman	82. Aartje Klijn
13. Jan Donker	52. Fijtje Schram	83. Alie Snel
15. Hampie de Boer	56.... v.d.Hulst	84. Ebbetje Brasser
16. Lampie Kriek	57. Dirkje Radix	85. Dirkje Teeuwissen
20.... Servet	58.... Vos	86. Zwanie Heinen
23. Dirk Vossenbergh	59. Matje Hasselt	87. Jacob Schaap
25. Annetje ...	60. Anna Westland	88. Huibertje Kos
28. Jaap Kos (van Mie)	62. Rutje of Teuntje Kriek (van Coba van Piet Brasser)	90. Aartje Veerman
29.... Schaap (tut)	65. Geertje Hagedoorn	93.... Hasselt
30. Meester J.A.Schuring	66. Aartje Veerman of Grietje Zeeman	94. Dick den Oude
31. Henk Schaap	68. Annie Schaap (Gijs tut)	96. Jannie Baas
32. Henk veerman	70.... Heinen	97. Arie Baas
33. Kees Gooier		98.... Servet
34.... (Doedie)		100.... Boor
35. Henk of Tijmen Hasselt		101. Jasper Veerman
		102. Kees Westland

Rondleidingen Melkerij Hofstede Oud-Bussem op 16 en 30 september 2022

De hofstede Oud-Bussem kent een markante geschiedenis. Naast de oorspronkelijk 18e eeuwse boerderij is begin 1900 een grote melkerij gebouwd als baanbrekende modelboerderij. De gebouwen zijn nu al jaren eigendom van de Strengtholt Group die het zeer fraai heeft gerenoveerd. Vrijdag 16 en 30 september 2022 is de Historische Kring weer welkom bij hen voor een presentatie en rondleiding in en om de gebouwen. Beide keren begint de bijeenkomst om 15.30 uur. Verzamelen bij de hoofdingang Flevolaan 41. Er is een beperkte deelname en aanmelden (info@historischekringhuizen.nl) is daarom noodzakelijk. De toegang is voor HKH leden gratis, niet-leden betalen € 4,00 (vooraf via QR code of contant gepast meenemen).

Schenkeningen

Wij zijn als Historische Kring Huizen ontzettend blij met voorwerpen die van historisch belang zijn voor Huizen. Het komt ook voor dat de Historische Kring/Werkgroep Klederdrachtgroep Huizen, Huizer kleding krijgt aangeboden. Dit gebeurt bijvoorbeeld doordat mensen gaan verhuizen en zij de kleding niet zelf meer kunnen of willen bewaren.

De afgelopen maanden ontvingen wij van:

- Dhr. T. Vos – Een nagedachtenis aan schooljaren 30-40
- Mevr. Geerts – een schilderijtje van twee dames in Huizer Klederdracht
- Onbekend – twee boekjes van SV Huizen
- Dhr. G. Westland – een isabee, reclametasje, zwart kinderhoedje
- Mevr. J. W. Veerman – kalenderplaten en diverse foto's
- Dhr. H. Borstlap – kaart van Holland 1570, diverse schilderijtjes, 2 boekjes en diverse foto's
- Mevr. W. van Noppen – twee boekjes
- Mevr. A. Plat-Schipper – diversen uit nalatenschap H. Kriek oa oude trouwboekjes uit 1887 en 1924 (meer dan 100 jaar!), diverse overlijdenskaarten, boekjes, merklappen en ansichtkaarten
- Fam. Boor – diverse spullen ivm klederdracht, o.a. gedenkdoek van 25 jaar regering koningin Wilhelmina
- Dhr. T. Kos – diverse oude spullen en een dienblad uit de oorlog 1940
- Dhr. B. Gooijer – suikerlepel met een melkmeisje
- Drukkerij/Uitgeverij J. Bout – boek Oud Huizen in Beeld - Omgeving Oude Raadhuisplein
- Dhr. J. Baas – merklap en een oude foto ingelijst
- Fam. Wiesenekker – diverse Huizer Klederdracht kleding
- Mevr. A. Jonderden – pentekening Silo, foto heren van Nut en Genoegen
- Mevr. C. Bax – diverse (oude) knipsels inzake het Koninklijk Huis
- Dhr. J.M.A. Dijkman – 5 dry plate-negatieven van de Kalkovens

De Historische Kring Huizen is ontzettend blij met al deze schenkingen.
Hartelijk dank hiervoor.

Werkgroep Archief

Werkgroep Archief draagt zorg voor het inzichtelijk houden van het archief van de Historische Kring. De archiefruimte in het Schoutenhuis is op afspraak toegankelijk.

Zit je kind niet lekker in zijn vel?

Slaapt je kind niet lekker?

Wil je kind niet naar school?

**Kinderpraktijk
de Koala**

Dan kan ik met coaching jouw kind helpen om gelukkig te zijn.
Door middel van spel en gesprekken ga ik samen met jouw
kind op zoek naar oplossing waar hij/zij last van heeft.

Spreekt je dit aan? Neem dan contact op voor een vrijblijvend
kennismakingsgesprek.

Karin Schipper-De Boer
Kindercoach
06 20 849 839
karin@kinderpraktijkdekoala.nl
Schaepmanlaan 9, Huizen

www.kinderpraktijkdekoala.nl

**Bij De Echo zijn diverse
Huizer artikelen te verkrijgen.**

Kom gezellig langs!

DE ECHO
the Greatest Gift

Lindenlaan 32 a
1271 BB Huizen
www.boekhandelecho.nl

Riool verstopt?

Bel 035 - 525 23 19

**24 uurs
service**

Snelle ontstoppingsdienst voor particulieren, bedrijven en overheid

Leidinginspectie met behulp van camera

Stankoverlast opzoeken zonder breekwerk

Aanleg, vervangen en reparatie van riolen

Reinigen van hoofdrielen en straatkolken

Onderhoud en reparatie van pompen en rioolgemalen

Ledigen en reinigen van olie-afscheimers

Ledigen en reinigen van vetafscheimers

Eigen verwerkingsinstallaties voor div. afvalwaterstromen uit riolsystemen

www.teeuwissen.com

Bestevaer 50, 1271 ZA Huizen Tel. 035 - 525 23 19 Fax 035 - 524 09 82
Mercuriusweg 39, 3771 NC Barneveld Tel. 0342 - 425 678 Fax 0342 - 425 677

TEEUWISSEN
rioolreininging